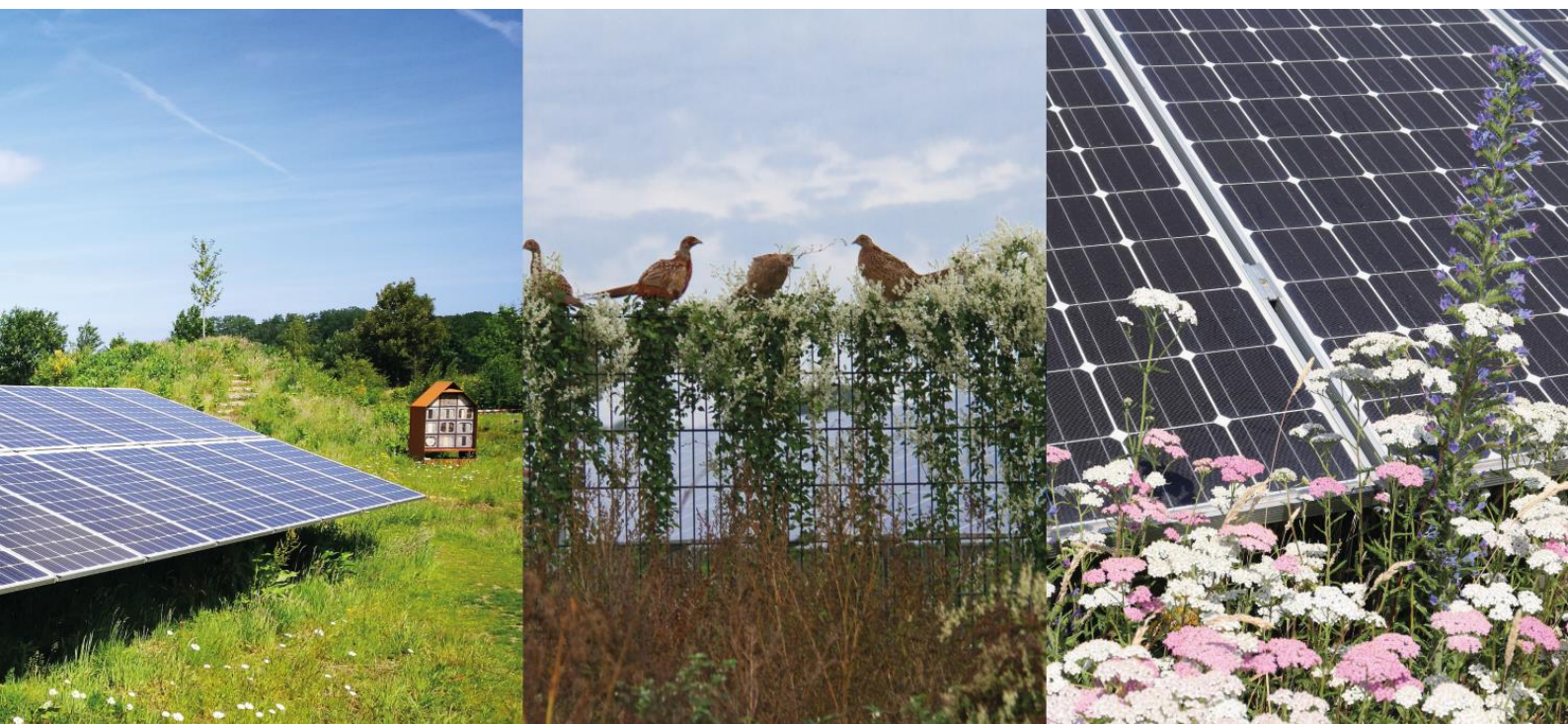

Ruimtelijke onderbouwing

Zonnepark De Hooge Bobbert, Druten

Eelerwoude werkt

met passie aan een mooi

en groen Nederland

Opdrachtgever:

Sunvest Ontwikkeling B.V.
Maarssenbroeksedijk 37
3542 DM Utrecht

Opdrachtnemer:

Eelerwoude
[Onze vestigingen](#)
088-1471100
info@eelerwoude.nl
www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: 201891
Datum: 17-12-2021
Projectleider: TR
Opgesteld: RR, TR
Gecontroleerd: TR, JG
Versie: 2

© 2021 Eelerwoude

Dit rapport is enkelzijdig opgemaakt.

Plangegevens:

IMRO-code: NL.IMRO.0225.PBzonneparkHBobbert-2102
Status: Ontwerp

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding.....	5
1.2	Ligging en begrenzing plangebied	6
1.3	Vigerend planologisch regime	7
1.4	Leeswijzer	8
2	Planbeschrijving	9
2.1	Inleiding	9
2.2	Beschrijving huidige situatie plangebied	9
2.3	Het zonneveld.....	10
2.4	Landschappelijke inpassing	15
3	Beleidskaders	19
3.1	Inleiding	19
3.2	Rijksbeleid.....	19
3.3	Provinciaal en regionaal beleid.....	22
3.4	Regionaal beleid	29
3.5	Gemeentelijk beleid.....	31
4	Waardentoets	35
4.1	Inleiding	35
4.2	Natuurwaarden	35
4.3	Archeologische waarden	36
4.4	Cultuurhistorische waarden	38
4.5	Water	39
5	Milieuaspecten.....	42
5.1	Inleiding	42
5.2	Bodem	42
5.3	Geluid	43
5.4	Luchtkwaliteit	45
5.5	Externe veiligheid	45
5.6	Bedrijven en milieuzonering.....	47
5.7	Verkeer en parkeren.....	47
5.8	Vormvrije m.e.r.-beoordeling	47
5.9	Lichtreflectie	49
5.10	Elektromagnetische straling	49

5.11	Conclusie.....	50
6	Uitvoerbaarheid	51
6.1	Inleiding	51
6.2	Ruimtelijke uitvoerbaarheid	51
6.3	Maatschappelijke uitvoerbaarheid.....	51
6.4	Economische uitvoerbaarheid	51
6.5	Conclusie.....	52
	Bijlagen.....	53

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De Nederlandse overheid heeft in juni 2019 het Klimaatakkoord vastgesteld. Het centrale doel binnen dit akkoord is het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen met 49% in 2030 ten opzichte van 1990. Voor de elektriciteitssector geldt hierbij een opgave om in eerste instantie in 2030 de CO₂-emmissies met tenminste 20,2 Mton te verminderen. In het verlagen van deze uitstoot is het van belang om energie op te wekken met hernieuwbare bronnen. In het Energieakkoord is afgesproken dat in 2033 het aandeel hernieuwbare energieopwekking 16% dient te zijn. Daarnaast spelen zich ook andere ruimtelijke vraagstukken af, zoals het spanningsveld tussen landbouw en natuur en het grote beslag op ruimte. Het is wenselijk om deze vraagstukken integraal mee te nemen bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

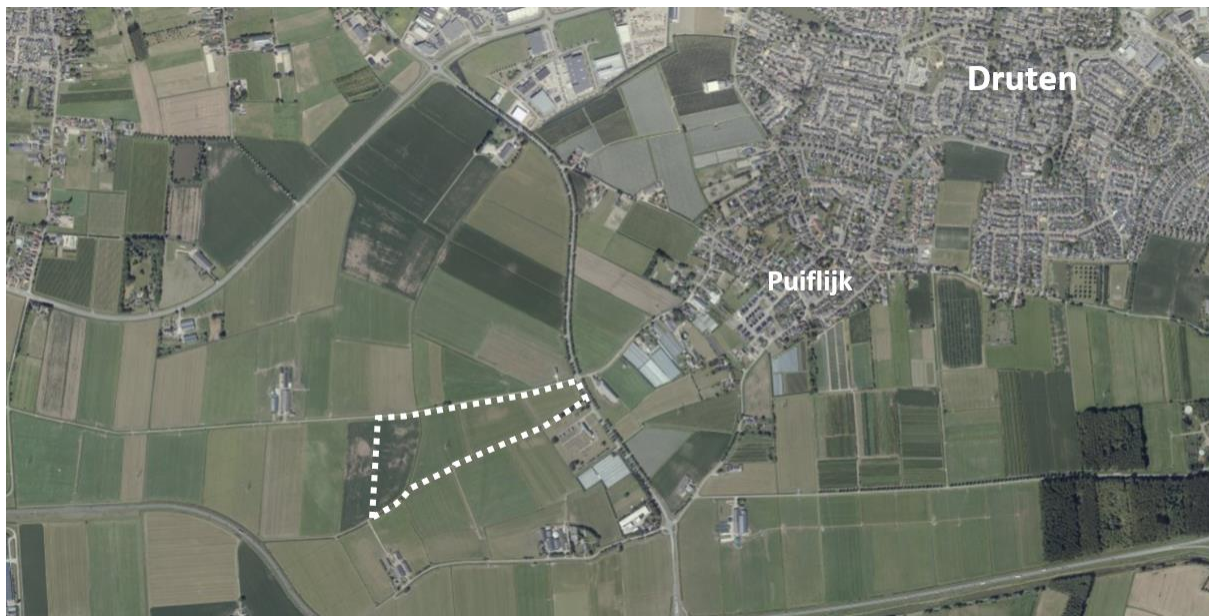
Ook de provincie Gelderland wil in 2050 volledig energieneutraal zijn. Vanuit de RES 1.0 is er een bod gedaan om 1,62 TWh bij te dragen aan de opwekking van duurzame energie. Daarnaast heeft de gemeente Druten heeft de ambitie van de provincie Gelderland naar voren gehaald. Zij heeft het doel om in 2040 volledig energieneutraal te zijn. Om deze doelen te bereiken, zal de duurzame energieproductie elk jaar gemiddeld met 17 TJ moeten stijgen. Hiervoor wordt ruimte geboden om middels grondgebonden zonneparken duurzame energie op te wekken.

Ook in het landelijke gebied wordt gezocht naar locaties voor het plaatsen van zonnepanelen om een bijdrage te kunnen leveren aan de energietransitie. Sunvest Ontwikkeling B.V. uit Utrecht heeft een plan gemaakt voor het ontwikkelen van een zonnepark op een viertal percelen in de gemeente Druten (kadastrale gemeente Druten sectie G perceelnummers: 44(gedeeltelijk) , 119, 139 en 140).

Voor de realisatie van een grondgebonden zonnepark wordt een omgevingsvergunning aangevraagd, in afwijking van het bestemmingsplan (op grond van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° Wabo). Deze voorliggende ruimtelijke onderbouwing is onderdeel van de vergunningsaanvraag. Hierin komen alle relevante aspecten vanuit de ruimtelijke ordening voor dit project aan de orde en deze ruimtelijke onderbouwing toont aan dat de ontwikkeling in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied voor voorliggend zonnepark is gelegen binnen de gemeente Druten, ten zuidenwesten van de kernen Druten en Puiflijk, langs de Vissert. Het plangebied behoort tot het buitengebied van Puiflijk. Aan de zuidzijde worden de percelen begrensd door een watergang en aan de noordzijde door de Vissert. Het oosten van het plangebied wordt begrensd door de provinciale weg N329 (Noord-Zuid). Aan de oostzijde van het plangebied is tevens het transformatorstation van Tennet gelegen. Het plangebied voor het voorgenumen zonnepark heeft een totaaloppervlak van 11 hectare en is op dit moment als grasland in gebruik voor agrarische doeleinden.

Afbeelding 1: Ligging plangebied ten opzichte van Druten.

Afbeelding 2. Luchtfoto plangebied voorgenumen zonnepark.

1.3 Vigerend planologisch regime

Het plangebied maakt deel uit van het bestemmingsplan 'Buitengebied Druten'. Dit plan is vastgesteld op 24 maart 2016 en is een aantal keer herzien, waarvan voor het laatst in juni 2021. Een van deze herzieningen, bestemmingsplan '3^e periodieke herziening Druten', vastgesteld op 1 maart 2018, is tevens van toepassing op voorliggend plangebied.

Binnen het bestemmingsplan 'Buitengebied Druten' kent het plangebied de enkelbestemming 'Agrarisch'. Daarnaast gelden de dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie 3', 'Waarde – Archeologie 4', en 'Waarde – Archeologie 5'. Door het plangebied loopt een hoogspanningsleiding, welke in het bestemmingsplan is opgenomen met een dubbelbestemming 'Leiding – Hoogspanningsverbinding' en de figuur 'hartlijn leiding – hoogspanningsverbinding 2'. De watergang aan de zuidzijde van het plangebied kent de enkelbestemming 'Water'. Verder is de gebiedsaanduiding 'overige zone – landschapstype waalkommen' van toepassing binnen de plangrenzen.

Binnen het bestemmingsplan '3^e periodieke herziening Druten' is de dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorisch waardevol gebied' van toepassing op het noordelijke deel van het plangebied. Zie afbeeldingen 3 en 4 voor de uitsneden van het bestemmingsplan.

De realisatie van een zonnepark is niet passend binnen het vigerend bestemmingsplan. Daarom wordt voor het zonnepark een omgevingsvergunning, in afwijking op het bestemmingsplan (op grond van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° Wabo), aangevraagd.

Afbeelding 3. Uitsnede bestemmingsplan 'Buitengebied Druten' met daarin het plangebied weergegeven (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

Afbeelding 4: Uitsnede bestemmingsplan '3e Periodieke herziening Druten' met daarin het plangebied weergegeven. De gemarkeerde vlakken met kruisjes geven de ligging van de dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied' weer (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

1.4 Leeswijzer

De ruimtelijke onderbouwing is opgebouwd uit 6 hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt eerst ingegaan op het voorgenomen plan. In hoofdstuk 3 komt het beleidskader aan bod. In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van het van toepassing zijnde rijksbeleid, provinciaal beleid en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan wordt daarbij getoetst aan dit beleid. Hoofdstuk 4 bevat een waardentoets. Hieruit blijkt welke waarden er in het plangebied aanwezig zijn en of deze worden aangetast door de ontwikkeling. In hoofdstuk 5 komen de relevante milieuaspecten aan bod. In hoofdstuk 6 wordt tot slot ingegaan op de ruimtelijke, maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid.

2 Planbeschrijving

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de huidige situatie nader toegelicht en wordt het plan voor het zonnepark beschreven. Ten behoeve van het zonnepark is een landschappelijk inrichtingsplan opgesteld, waarin de landschappelijke inpassing nader wordt toegelicht en onderbouwd. Deze is als bijlage aan de ruimtelijke onderbouwing toegevoegd.

2.2 Beschrijving huidige situatie plangebied

2.2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied is gelegen in het buitengebied van de gemeente Druten, ten zuidwesten van de kernen Puiflijk en Druten. De percelen binnen het plangebied zijn op dit moment agrarisch in gebruik, als grasland. Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 11 hectare, waarvan netto 59% wordt gebruikt voor de opstelling van zonnepanelen (pv-panelen). Aan de noordzijde worden de percelen begrenst door de Vissert en aan de zuidzijde door een watergang.

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen burgerwoningen gelegen. Wel zijn rondom het plangebied een aantal bedrijfswoningen gelegen. Dit betreft de woning aan de oostzijde en aan de noordwestzijde van het plangebied. Het plangebied kenmerkt zich door het agrarisch karakter en de aanwezigheid van een aantal agrarische bedrijven in de omgeving. Deze bedrijven zijn op meer dan 100 meter van het plangebied gelegen.

Afbeelding 5. Het plangebied aan de Vissert met de directe omgeving.

2.2.2 Het landschap

Het plangebied maakt deel uit van het land van Maas en Waal. Dit deel van het rivierengebied is in de middeleeuwen ontgonnen uit een moerasgebied en rond de 14^e eeuw ingedijkt en geleidelijk in polders ingedeeld en ontwaterd. De hogere delen – de oeverwallen, donken en rivierduinen – werden bewoond en bewerkt, en de lagere delen – de kommen – als grasland en jachtgebied gebruikt. Puiflijk ligt op een donk op de oeverwal van de Waal, en de Vissert is een oude weg die vanaf het dorp naar het kommengebied in het westen loopt. Ter hoogte van het plangebied ligt de Vissert hoger dan het omringende land met brede bermen en aan weerszijden een diepe bermsloot. Ook de erven liggen verhoogd in het landschap vanwege de regelmatige overstromingen.

Beplanting komt hier incidenteel voor als bomen of boomgroepen, meestal langs een weg bij een erf of bij een toegang naar een perceel. In de vorige eeuw waren de wegen door laanbomen versterkt en kwamen in de omgeving van het dorp hoogstam fruitboomgaarden voor. Na de ruilverkaveling in de 19^e eeuw zijn veel beplantingen verdwenen.

In de tweede helft van de 19^e en in de 20^e eeuw zijn provinciale wegen aangelegd, zijn waterlopen versmald en recht getrokken en is de verkaveling efficiënter ingedeeld. Tevens is een hoogspanningsleiding over het plangebied getrokken met, naast het plangebied, aan de Noord-Zuid een transformatorstation.

2.3 Het zonnepark

2.3.1 Initiatief voor het zonnepark

Sunvest heeft samen met de grondeigenaren een plan gevormd voor de realisatie van een grondgebonden zonnepark in de gemeente Druten. De betrokken grondeigenaren zijn op dit moment melkveehouders, welke een gangbare bedrijfsvoering voeren. In het kader van een toekomstbestendige bedrijfsvoering is gezocht naar extra inkomsten c.q. verdienmodellen. Sunvest wil, samen met de grondeigenaren, bijdragen aan de transitie naar duurzame energie. Dit doen zij doormiddel van de ontwikkeling van natuurlijke zonneparken. Sunvest ontwikkelt, financiert, bouwt en exploiteert deze natuurlijke zonneparken, waarbij zij bij alle zonneparken concrete maatregelen ten behoeve van de verbetering van de biodiversiteit en de landschappelijke inpassing. Daarnaast zorgt de realisatie van het zonnepark er ook voor dat de grondeigenaren hun bedrijfsvoering op lange termijn toekomstgericht kunnen voortzetten. Samen met de betrokken grondeigenaren is Sunvest tot een plan gekomen voor de realisatie van een grondgebonden zonnepark van circa 11 hectare.

2.3.2 Locatiekeuze

De provincie Gelderland wil de energietransitie de komende jaren versnellen om de doelen van 2030 en 2050 te halen. De gemeente Druten heeft het doel om in 2040 volledig energieneutraal te zijn. Hiervoor heeft de gemeente een routekaart opgesteld. Om de doelen te behalen, zal de duurzame energieproductie elk jaar gemiddeld met 17 TJ moeten stijgen. Samen met de gemeente Wijchen heeft de gemeente Druten een visie voor de opwekking van zonne-energie opgesteld. In deze visie geven beide gemeente aan waar zij de opwekking van zonne-energie in de vorm van zonneparken mogelijk willen maken. De visie heeft betrekking op grootschalige zonneparken.

Voorliggende locatie is gelegen in een van de zoekgebieden waar de gemeente Druten de opwekking van zonne-energie mogelijk willen maken. Dit is nader benoemd in paragraaf 3.5. Met de ontwikkeling van

voorliggend zonnepark op de voorliggende locatie wil Sunvest, samen met de grondeigenaren, een bijdrage leveren aan de transitie naar de opwekking van duurzame energie.

2.3.3 Technische gegevens zonnepark

Het plangebied voor de ontwikkeling van het zonnepark de Hooge Bobbert heeft een oppervlak van circa 11 hectare. Van het totaal wordt circa 6,45 hectare (59%) gereserveerd voor de opstelling van zonnepalen en wordt circa 4,6 hectare (41%) gebruikt voor de landschappelijke inpassing en de versterking van de biodiversiteit.

Opstelling

Het zonnepark wordt ingericht met een zuidoriëntatie, waarbij de rijen zonnepanelen gelijklopen aan de weg Vissert. De onderzijde van de panelen worden op minimaal 0,7 meter hoogte boven het maaiveld gesitueerd. Zo kan er een goede grasland vegetatie ontwikkelen en is beheer door schapen mogelijk. De maximale hoogte van de panelen is 1,6 meter boven het maaiveld. Tussen de panelen wordt ruimte vrijgelaten zodat regenwater de bodem onder de panelen kan bereiken.

Technische installaties

Binnen het zonnepark worden twee transformatorstations van 6 MVA en een inkoopstation gerealiseerd. Het inkoopstation en de transformators/converters worden zoveel mogelijk achter struweelbeplanting geplaatst, waardoor deze vanaf de weg zoveel mogelijk uit het zicht worden ontnomen. Daarnaast worden de technische installaties uitgevoerd in een kleur welke niet opvalt in het landschap.

Aansluiting netbeheerder

Het plangebied ligt naast het middenspanningsstation van netbeheerder Liander. Gedurende de opstartfase van het project is contact geweest met Liander over de mogelijkheden tot een aansluiting op het net. Ten behoeve van de netaansluiting is door Sunvest een netaansluitingsofferte vastgelegd. In het tweede kwartaal van 2025 zal het onderstation zijn uitgebreid en kan voorliggend zonnepark aan worden gesloten op een 10 MVA-aansluiting.

2.3.4 Toegankelijkheid en ontsluiting

Het zonnepark wordt ontsloten via bestaande ontsluitingen langs de Vissert aan de noordzijde van het plangebied. Rondom de panelen wordt een bloemrijke strook vrijgehouden voor insecten, vogels en kleine dieren. Binnen het zonnepark zal zoveel mogelijk gebruik worden gemaakt van onverharde paden en anderzijds halfverharding. Voor wat betreft de bereikbaarheid van de hulpdiensten in het geval van calamiteiten worden de toegangswegen en beheerpaden geschikt gemaakt voor zwaardere voertuigen, waaronder bluswagens. Daarnaast zal ten behoeve van onderhoudsvoertuigen parkeergelegenheden worden gerealiseerd binnen het hekwerk van het zonneveld.

2.3.5 Bouw

De start van de bouw is afhankelijk van het moment waarop de vergunningen zijn verleend, de netaansluiting met voldoende transportcapaciteit opgeleverd kan zijn en de benodigde rijkssubsidies zijn toegewezen. De aanlegfase van de panelen en bijbehorende installaties beslaat waarschijnlijk een tijdsperiode van meerdere maanden.

2.3.6 Looptijd

Het zonnepark heeft een exploitatiefase van 25 jaar. Na deze termijn zal het zonnepark volledig worden ontmanteld en wordt de grond teruggebracht naar het huidige staat van gebruik.

2.3.7 Communicatie en participatie

Sunvest hecht veel waarde aan de betrokkenheid van de lokale gemeenschap in Gemeente Druten. Hiertoe heeft zij een participatieplan opgesteld (zie separate bijlage). Het participatieplan beschrijft hoe de lokale gemeenschap financieel kan mee participeren en op welke zij betrokken zijn bij het proces rondom de voorgenomen ontwikkeling

Procesparticipatie

Sunvest vindt het belangrijk dat alle belanghebbenden duidelijk geïnformeerd worden over de verschillende fasen van de planontwikkeling. Daarnaast wil Sunvest ook input verkrijgen vanuit de omgeving, zodat het plan voor het voorgenomen zonnepark leidt tot een beter plan en het voorgenomen zonnepark gedragen wordt door de omgeving.

Ten behoeve van de procesparticipatie heeft Sunvest in verschillende fasen van de ontwikkeling diverse partijen en omwonende betrokken bij de ontwikkeling. Zo zijn in het voortraject van het principeverzoek omwonenden persoonlijk gesproken over het plan. In voorbereiding op het indienen van de vergunning is Sunvest wederom persoonlijk met de omwonenden aan de keukentafel in gesprek gegaan om het plan toe te lichten, eventuele zorgen weg te nemen en input te verzamelen om het zonnepark beter te maken en af te stemmen op de wensen van de direct omwonenden. Daarnaast heeft Sunvest ook informatieavonden georganiseerd, zodat ook de bredere omgeving bij de voorgenomen ontwikkeling betrokken wordt.

Op 15 juli heeft Sunvest een digitale inloopavond gehouden in verband met de COVID-19-situatie. Met circa 170 huis-aan-huisbrieven is de lokale gemeenschap rondom het zonnepark uitgenodigd om deel te nemen. De presentatie van de digitale informatie sessie is terug te kijken op de projectpagina op de website van Sunvest. Op die manier worden geïnteresseerden die niet bij de sessie aanwezig konden zijn ook op de hoogte gehouden van het initiatief. Daarnaast heeft Sunvest op 15 september een inloop informatiebijeenkomst georganiseerd in Dorpshuis de Lier in Puiflijk, vlakbij het plangebied voor zonnepark de Hooge Bobbert. Hierbij waren 7 stands met posters waar bezoekers van de inloopavond in gesprek konden gaan met diverse experts.

Zie voor een uitgebreide toelichting op de procesparticipatie het separate participatieplan in de bijlagen.

Financiële participatie

Sunvest ziet graag dat de lokale omgeving meeprofiteert van het zonnepark. Daarbij streeft Sunvest ernaar dat mensen uit alle inkomensklassen mee kunnen profiteren. Mensen met geld kunnen investeren in het park. Mensen met minder financiële mogelijkheden kunnen meeprofiteren via een omgevingsfonds waar Sunvest geld aan doneert. Het voorstel is om de inwoners van Druten voor zeker 50% financieel te laten participeren en meeprofiteren. Dit is in samenwerking met de omgeving en gemeente uitgekomen op de volgende mix aan mogelijkheden:

- Omgevingsfonds per opgewerkte MWh aan stroom
- Zon op daken
- Mee-investeren

Het volledige financieel participatieplan (zie separate bijlage) is afgestemd met en akkoord bevonden door de gemeente, zal voorafgaand aan de bouw van het zonnepark verder geconcretiseerd en gerealiseerd worden.

2.3.8 Levenscyclus

Voor de levenscyclus van het zonnepark wordt gekeken naar een optimaal evenwicht tussen de landschappelijke kwaliteit, innovatieve technieken, materiaalkwaliteit en duurzaamheid. Zo worden zonnepanelen gebruikt welke niet alleen goed scoren op de prijs-kwaliteitverhouding, maar ook op maatschappelijke prestatie van de fabrikant. Daarnaast worden installaties, zoals de onderconstructie van de panelen, zo uitgevoerd dat deze na exploitatie gemakkelijk te verwijderen zijn.

Tijdens de exploitatie vindt preventief onderhoud plaats om de frequentie van elektrische en mechanische defecten te minimaliseren. Het doel is om na de exploitatie van het zonnepark te voldoen aan de richtlijn Afgedankt Elektrisch en Elektronisch Afval (AEEA). Hierbij zorgt Sunvest voor een goede en milieuvriendelijke verwerking en recycling, via Stichting Zonne energie Recycling Nederland (ZRN), van de aanwezige componenten en materialen. Na het aflopen van de exploitatieperiode worden de gronden weer in oorspronkelijke staat gebracht. Op die manier streeft Sunvest naar een zo goed en duurzaam mogelijke levenscyclus van het zonnepark.

2.4 Landschappelijke inpassing

De landschappelijke inpassing van zonnepark De Hooge Bobbert is beschreven in het landschappelijk inpassingsplan, welke als bijlage bij de ruimtelijke onderbouwing is opgenomen. In deze paragraaf worden de hoofdpunten van de landschappelijke inpassing toegelicht. De landschappelijke inpassing van het zonnepark is tot stand gekomen op basis van een beleidsanalyse, landschapsanalyse en de technische uitgangspunten.

De belangrijkste uitgangspunten voor de landschappelijke inpassing van zonnepark de Hooge Bobbert zijn het benadrukken van de kwaliteit van de Vissert en de watergang, het beleefbaar houden van de hoogteverschillen en de openheid van het landschap met de (bloeiende) bermen. In de inrichting wordt gebruik gemaakt van meervoudig ruimtegebruik ten behoeve van de biodiversiteit, natuur en het landschap om een meerwaarde voor de omgeving te realiseren.

Afbeelding 6. Landschappelijk inrichtingsplan De Hooge Bobbert (bron: Eelerwoude & Haver Droeze).

2.4.1 Schaal van het landschap

Versterken landschapsstructuur en natuurwaarden

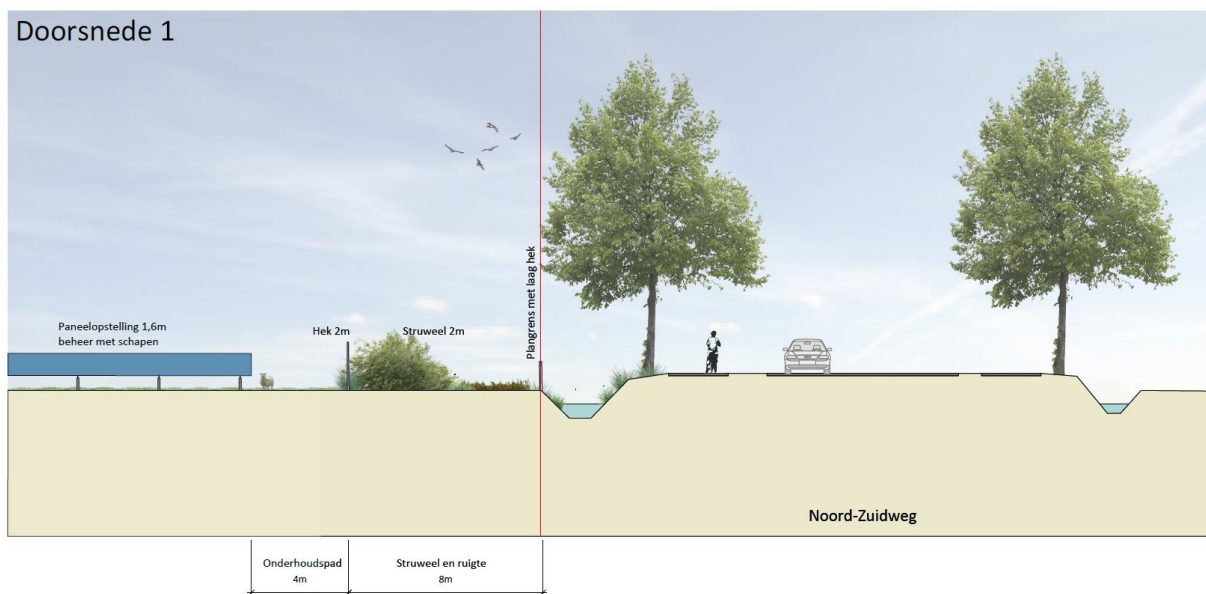
Bij het plaatsen van de panelen wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met het karakter van het landschap. De bestaande landschapsstructuren worden versterkt met het toevoegen van nieuwe beplanting. Ook volgt de opstelling van de panelen de vorm van de kavel met een zuidelijke oriëntatie. Rafelranden worden zoveel mogelijk voorkomen. Het belangrijkste middel voor de landschappelijke inpassing van het zonnepark is het benadrukken van de landschappelijke kwaliteit van de Vissert, welke onderdeel is van het cultuurhistorisch waardevol gebied, en de watergangen, beleefbaarheid van de hoogteverschillen en de openheid van het landschap. De noordzijde van het park (langs de Vissert) wordt daarom ingericht met een brede strook inheems struweel en kruidenrijke akkerranden. De bestaande natuurvriendelijke oevers langs de brede watergangen worden behouden en worden voortgezet langs de zuidzijde van het park. Ook langs de Noord-Zuidweg wordt een brede strook ingericht met kruidenrijke akkerrand vegetatie. De oostrand wordt voorzien van een struweelhaag. Rekening houdend met het open landschap zal het struweel een maximale hoogte van 2 meter krijgen.

Deze nieuwe landschapselementen dienen ter versterking van de biodiversiteit. De nieuwe beplanting is inheems en gebiedseigen en levert zo een bijdrage aan de variatie van habitat van verschillende soorten. Binnen het plangebied wordt geen gebruik gemaakt van gewasbeschermingsmiddelen en kunstmest wat ten goede komt van het bodemleven. Tussen de panelen wordt voldoende ruimte vrijgehouden om (bloem- en kruidenrijk) grasland te laten ontwikkelen ten behoeve van de biodiversiteit.

2.4.2 Schaal van de directe omgeving

Zicht op het zonnepark

Met de ontwikkeling van struweel en akkerranden wordt afstand gecreëerd tot de zonnepanelen en wordt het directe zicht op de paneelopstelling beperkt. De boombeplanting met essen langs de Noord-Zuid wordt behouden. Het zicht op de zonnepanelen wordt verder beperkt door het aanplanten van struweel op verschillende randen van het zonnepark. De panelen worden, gezien vanaf de Vissert, beneden ooghoogte geplaatst.

Afbeelding 7. Doorsnede 1. Beperkt zicht vanaf de Noord-Zuid op het plangebied

Multifunctioneel ruimtegebruik

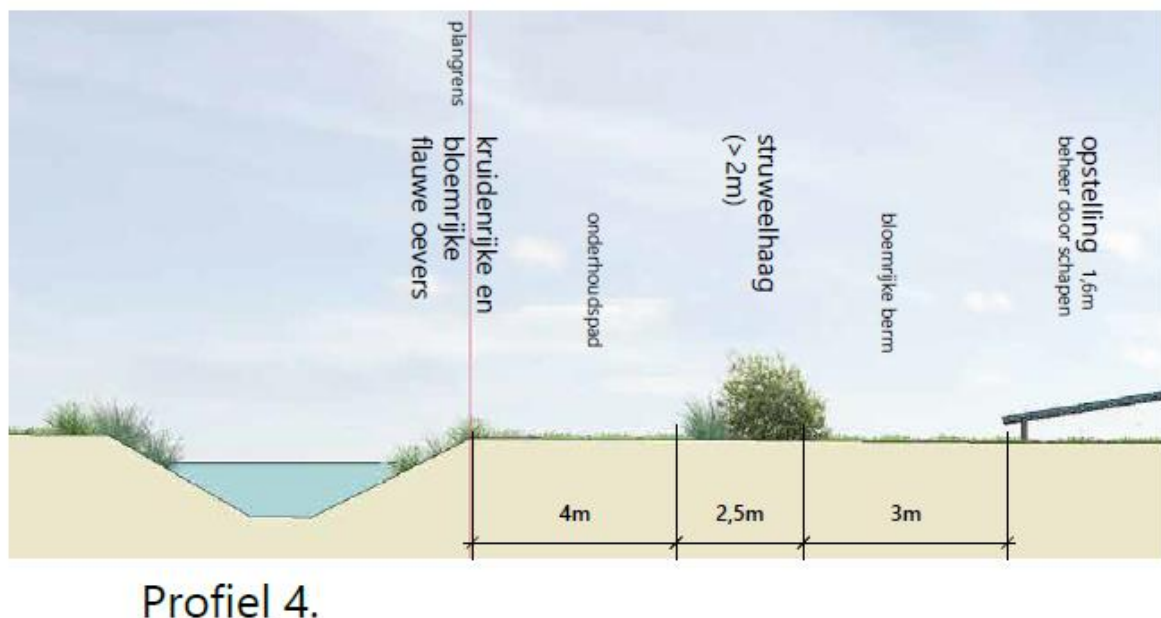
Het zonnepark wordt zo ingericht dat het mogelijk is om het projectgebied te laten begrazen door schapen. Zodoende blijft het agrarische karakter van de percelen behouden en ontstaat er multifunctioneel gebruik van de grond.

Landschappelijk hekwerk

Daar waar het park niet aan een brede sloot grenst, wordt het park afgeschermd met een hekwerk van maximaal 2 meter hoog. Er wordt een transparant donker hekwerk toegepast. Onderaan wordt een ruimte van 20 cm vrijgelaten zodat klein wild het hekwerk kan passeren. Het hekwerk wordt zoveel mogelijk aan de binnenzijde van de landschappelijke inpassing geplaatst om het zicht erop te beperken.

Watergangen

De brede oevers langs de A-watergangen blijven intact om een schouwpad van 4 meter breed te kunnen handhaven voor beheer van de watergangen. De zone langs de watergangen wordt ingericht als bloem- en kruidenrijk grasland waardoor de kansen voor biodiversiteit hier toenemen.

Afbeelding 8. Doorsnede 4 met daarop de schouwpaden en de bloemrijke berm.

Struipad

Ter ondersteuning van de recreatie rondom het plangebied wordt een struipad aangelegd vanaf de Vissert over het zonnepark, via een dam over de watergang naar het westen, doorlopend naar de Veldstraat. Het struipad sluit aan op al aanwezige wandelroutes en wordt educatief ingericht met informatieborden waar de werking van het zonnepark wordt uitgelegd.

2.4.3 Ecologische inpassingsmaatregelen

De landschappelijke inrichting is tot stand gekomen met advies van Ecogroen op het gebied van ecologie. Daarnaast is door Eelerwoude en toetsing aan de Wet natuurbescherming uitgevoerd (zie hiervoor hoofdstuk 4). In het landschappelijke inpassingsplan zijn verschillende maatregelen beschreven welke een bijdrage leveren aan de ecologie van het gebied; waaronder een brede strook met struweel en ruige kruidenvegetaties, het aanbrengen van een Torenavalkkast en nestkasten voor vleermuizen en het voortzetten van de

natuurvriendelijke gevarieerde grasoevers langs de waterlopen. In het separaat bijgevoegde landschappelijk inrichtingsplan zijn de ecologische inpassingsmaatregelen nader uitgewerkt.

2.4.4 Beplanting en beheer

Voor de diverse inpassingsmaatregelen is een beschrijving gegeven van de gewenste kwaliteit met bijbehorende onderhouds- en beheeropgave. In het separate landschappelijk inrichtingsplan wordt per groenelement ingegaan op de beschrijving en het beheer en onderhoud.

Om de biodiversiteit binnen het plangebied te verhogen is het doel om het perceel zoveel mogelijk te verschralen zodat een bloem- en kruidenrijke vegetatie zich ontwikkelt. Hiervoor wordt de bestaande graszode verwijderd en wordt het land ingezaaid met een inheems bloem- en kruidenrijk mengsel. Langs de randen van het plangebied en de watergang met struinpad wordt laag struweel aangeplant. Het sortiment bestaat uit de volgende struiken (gelijke verdeling): éénstijlige meidoorn, tweestijlige meidoorn, sleedoorn, Spaanse aak, egelantier, Gelderse roos, hazelaar, en rode kornoelje. Door te kiezen voor plantmateriaal van enig formaat (100 - 120) wordt een sneller resultaat behaald.

Beheer

De eerste vijf jaar wordt het grasland drie tot vijf keer per jaar gemaaid om de groei van snelgroeiende onkruiden tegen te gaan. Het maaisel blijft enkele dagen liggen om te drogen en de zodat de zaden uit kunnen vallen, maar wordt vervolgens afgevoerd zodat de grond kan verschralen. Invasieve soorten zoals Japanse Duizendknoop worden jaarrond actief bestreden.

Na de eerste vijf jaar wordt gefaseerd beheerd. Als alternatief voor maaien kan drukbegrazing met schapen worden ingezet, hiervoor is een lokale schaapherder beschikbaar. De struweelbeplanting wordt tot het derde jaar na aanplant jaarlijks gesnoeid, daarna om de twee tot drie jaar (afhankelijk van de groeisnelheid).

Afbeelding 9. Sfeerbeeld: alternerend maaibeleid met schapenbeheer.

3 Beleidskaders

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het relevante beleid dat betrekking heeft op het plangebied en de voorgenomen ontwikkeling beschreven. Het wordt benaderd vanuit het rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan, de realisatie van het zonnepark, wordt getoetst aan dit beschreven beleid.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

Nederland staat in de komende jaren voor een aantal opgaven van nationaal belang. De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) stelt dat grote en complexe opgaven zoals klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, bereikbaarheid en woningbouw Nederland flink zullen veranderen. Deze opgaven moeten benut worden om vooruit te komen en tegelijkertijd het mooie van Nederland te behouden. De NOVI biedt perspectief om de grote opgaven aan te pakken. Hierbij is omgevingskwaliteit het kernbegrip: dat wil zeggen ruimtelijke kwaliteit én milieukwaliteit.

Vanuit de NOVI geeft het Rijk kaders en richting voor zowel nationale als decentrale keuzes. Centraal bij de afweging van belangen staat een evenwichtig gebruik van de fysieke leefomgeving, zowel van de boven- als van de ondergrond. In de NOVI wordt gesproken over een 'omgevingsinclusief' beleid. De NOVI beschrijft enerzijds een toekomstperspectief met ambities en anderzijds de nationale belangen in de fysieke leefomgeving en de daaruit voortvloeiende opgaven. Deze opgaven zijn het verschil tussen de ambitie en de huidige situatie en verwachte ontwikkelingen. Waar de opgaven vragen om een geïntegreerde benadering, komen deze samen in vier prioriteiten. Op deze vier prioriteiten zijn beleidskeuzes gemaakt. De vier prioriteiten zijn:

- 1) Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie.
- 2) Duurzaam economisch groeipotentieel.
- 3) Sterke en gezonde steden en regio's.
- 4) Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Om de beleidskeuze weloverwogen te maken worden drie afwegingsprincipes, die helpen bij het afwegen en prioriteren van de verschillende belangen en opgaven, gehanteerd namelijk; 1) Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies, 2) Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal en 3) Afwentelen wordt voorkomen.

In de NOVI wordt gesteld dat de klimaatdoelstelling in lijn is met de Parijse klimaatdoelstelling: in 2050 vrijwel geheel klimaat neutraal. De ambitie is dat de omslag naar 100 procent circulair in 2050 gerealiseerd is en dat een zo goed mogelijke inpassing van duurzame energie in de leefomgeving is. In 2050 is Nederland erin geslaagd al deze ontwikkelingen zorgvuldig in te passen of nieuwe landschappen te creëren, met zo min mogelijk hinder of overlast voor mensen en het ecosysteem. De NOVI ziet het van nationaal belang om de internationale afgesproken doelen te behalen. De opgave is dan ook om de broeikasgassen. Ten opzichte van 1990 te reduceren met tenminste 49 procent in 2030 en met 95 procent in 2050. Een andere opgave is het vervangen van fossiele energiebronnen door duurzame bronnen.

Bovenstaande opgaven manifesteert zich rond een van de vier prioriteiten, namelijk prioriteit 1 'Ruimte voor klimaatadaptatie energietransitie'. In beleidskeuzes van deze prioriteit wordt benoemd dat overheden, marktpartijen en maatschappelijke organisaties samenwerken aan het bijtijds halen van doelstellingen, die in het Klimaatakkoord zijn bepaald.

Het Nationaal Programma RES vormt een platform voor onderling samenwerken, vergelijken, leren en uitdagen. De energietransitie kan een hefboom zijn voor kwaliteitsverbetering, zowel ruimtelijke als bijvoorbeeld voor ecologische, economische of sociale verbeteringen. Zonneparken kunnen bijvoorbeeld economische dragers voor het landelijk gebied worden. Daarnaast moeten zonneparken in het landschap worden ingepast. De afwegingprincipes van de NOVI leiden tot een voorkeur voor zonnepanelen op daken en gevels van gebouwen. Vanuit diezelfde principes hebben daarna onbenutte terreinen in bebouwd gebied de voorkeur. Om aan de gestelde energiedoelen te voldoen, kan blijken dat ook locaties in het landelijk gebied nodig zijn.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Met voorliggend plan wordt een bijdrage geleverd aan de ambities in de NOVI. Het zonnepark draagt bij aan de opwekking van duurzame energie door middel van zonnepanelen en draagt hiermee bij aan een reductie van de uitstoot van broeikasgassen. Het zonnepark wordt landschappelijk en ecologisch ingepast waarmee er tevens een bijdrage wordt geleverd aan de biodiversiteit in het gebied.

3.2.2 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) bevat de visie van het Rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland. Het Rijk streeft naar een krachtige aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker vooropzet, investeringen prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn regels opgenomen om het beleid uit de SVIR te verwezenlijken. In de structuurvisie schetst het Rijk ambities voor Nederland in 2040. Uitgaande van de verantwoordelijkheden van het Rijk zijn de ambities uitgewerkt in rijksdoelen tot 2028, waarin is aangegeven welke nationale belangen aan de orde zijn. Nieuwe ontwikkelingen en opgaven kunnen leiden tot bijstelling van de rijksdoelen.

Naast de inzet van rijksinvesteringen voor het behalen van de ambities, kunnen ook kennis, bestuurlijke afspraken en kaders worden ingezet. De huidige financiële rijkskaders (begroting) zijn randvoorwaardelijk voor de concrete invulling van die rijksambities. De ruimtelijke waarden die het nationaal belang waarborgen zijn opgenomen in 13 verschillende belangen. In de structuurvisie wordt ook aangegeven op welke wijze het Rijk deze belangen wil verwezenlijken.

Eén van de thema's in de structuurvisie is energie. Volgens de ambitie in Nederland in 2040 voorzien van een robuust internationaal energienetwerk en is de energietransitie in een vergevorderd stadium. De komende jaren zal de vraag naar elektriciteit nog blijven groeien. Er is een transitie naar duurzame, hernieuwbare energie nodig om de ambities voor beperking van de CO₂- uitstoot te behalen en een robuust duurzaam energienetwerk te realiseren. Deze energiebronnen (waaronder zonne-energie) hebben veel ruimte nodig. Dit betekent dat er voldoende ruimte moet worden gereserveerd om de gewenste toename van het aandeel duurzame energiebronnen te verwezenlijken.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Voorliggend plan bestaat uit de ontwikkeling van een grondgebonden zonnepark. Met de ontwikkeling wordt een bijdrage geleverd aan bovengenoemde ambities. Overige nationale belangen worden hier niet door geschaad.

3.2.3 Barro en Bro

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is op 30 december 2011 in werking getreden. In het Barro wordt een aantal projecten die van rijksbelang zijn met name genoemd en met behulp van digitale kaartbestanden exact ingekaderd. Per project worden vervolgens regels gegeven, waaraan ruimtelijke plannen moeten voldoen.

Binnen het Barro worden de volgende onderdelen besproken:

- Project Mainportontwikkeling Rotterdam.
- Kustfundament.
- Grote rivieren.
- Waddenzee en waddengebied.
- Defensie.
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

In oktober 2012 is het besluit aangevuld met de ruimtevraag voor de onderwerpen veiligheid op rijkswegen, toekomstige uitbreiding van infrastructuur, de elektriciteitsvoorziening, de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), de veiligheid van primaire waterkeringen, reserveringsgebieden voor hoogwater, maximering van de verstedelijkingsruimte in het IJsselmeer en is het onderwerp duurzame verstedelijking in regelgeving opgenomen. Per 1 juli 2016 zijn er nog enkele wijzigingen van de Barro van kracht geworden. Deze wijzigingen hebben geen directe invloed op de voorgenomen ontwikkeling.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR wordt de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening opgenomen. Op 1 juli 2017 is het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd, waarbij ook een nieuwe "Laddersystematiek" wordt toegepast. Deze nieuwe regeling is opgenomen in artikel 3.1.6 Bro. De ladder voor duurzame verstedelijking is van toepassing op bestemmingsplannen, uitwerkings- en wijzigingsplannen en omgevingsvergunningen. De toepassing van de ladder voor duurzame verstedelijking houdt in dat:

'De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien'.

Het aanleggen van een zonnepark is geen nieuwe stedelijke ontwikkeling. Op basis van eerdere uitspraken van de Raad van State ¹ blijkt dat soortgelijke projecten die niet tot leegstand van bestaande bebouwing leiden, niet als een nieuwe stedelijke ontwikkeling in de zin van het Bro kunnen worden aangemerkt. Voorbeelden hiervan zijn de aanleg van een weg, windpark of een hoogspanningsleiding.

Ook de Rechtbank Overijssel heeft in april 2018 geoordeeld dat een zonnepark geen nieuwe stedelijke ontwikkeling betreft (zaaknummer akzwo_17_2460 en ak_zwo_17_2461). Een toets aan de Ladder is daarom niet van toepassing. In een uitspraak van 23 januari 2019² is dit nog eens bevestigd door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Een toets aan de Ladder is daarom niet van toepassing.

¹ Zie: ABRvS 18 februari 2015, ECLI:NL:RVS:2015:448, ABRvS 24 februari 2016, ECLI:NL:RVS:2016: 465. ABRvS 16 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:708. ABRvS 28 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1724.

² ECLI:NL:RVS:2019:178, uitspraak 201804681/1/A1

3.2.4 Klimaatakkoord

Het Klimaatakkoord is vastgesteld op 28 juni 2019. In het Klimaatakkoord heeft het kabinet de landelijke ambities en doelstellingen vastgelegd. Centraal hierin staat het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen met 49% ten opzichte van 1990. Het kabinet pleit in Europa voor een broeikasgasreductie van 55% in 2030.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Met de realisatie van voorliggend zonnepark wordt netto circa 6,45 ha aan grondgebonden zonnepanelen geplaatst. Deze wekken gezamenlijk circa 14 MWp/jaar aan duurzame elektriciteit op uit zonne-energie. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de reductie van broeikasgassen.

3.2.5 Rijk investeert in duurzame energie

De Rijksoverheid heeft de afgelopen jaren diverse doelstellingen geformuleerd betreffende het opwekken van duurzame energie. Om deze doelstellingen te behalen worden initiatieven voor het opwekken van duurzame energie gesubsidieerd. Voor de realisatie van zonneparken kan SDE++ subsidie worden aangevraagd.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De subsidieregeling vanuit het Rijk laat zien dat het Rijk initiatieven voor het opwekken van duurzame energie, zoals in voorliggend zonnepark, stimuleert. Voor de realisatie van het zonnepark zal door de initiatiefnemer de SDE++ subsidie worden aangevraagd.

3.2.6 Conclusie Rijksbeleid

De voorgenomen ontwikkeling past binnen de gestelde beleidskaders van het Rijk, zowel op het gebied van duurzame energieopwekking als op het gebied van landschappelijke inpassing en de versterking van biodiversiteit. Vanuit deze beleidsdocumenten en regelgeving zijn geen randvoorwaarden of uitgangspunten die rechtstreeks doorwerken op het voorgenomen plan.

3.3 Provinciaal en regionaal beleid

3.3.1 Gelders Energieakkoord en ZonneWIJzer

Op 17 maart 2015 is het Gelders Energie Akkoord door meer dan 100 partijen ondertekend: provincies, gemeentes, waterschappen en andere stakeholders. In het Gelders Energie Akkoord hebben deze partijen vastgelegd dat zij het aantal zonneparken de komende jaren sterk willen laten toenemen. Inmiddels zetten bijna 250 partners van het Gelders Energieakkoord zich in voor een klimaatneutraal Gelderland in 2050.

De doelen van het Gelders Energieakkoord zijn als volgt:

- een besparing van 1,5% op het energiegebruik in de periode van 2013-2023;
- in 2023 wordt 16% van het energiegebruik duurzaam opgewekt;
- in 2050 is de emissie van broeikasgassen 100% minder dan in 1990; en
- in 2030 is de emissie van broeikasgassen 55% minder dan in 1990.

Sinds 2016 monitort de organisatie van het Gelders Energieakkoord de groei en verwachtingen van het energiegebruik en het aandeel hernieuwbare energie in de provincie Gelderland. Uit de tussenevaluatie en de peiling van 2018 blijkt dat de provincie nog achterloopt op de afspraken uit het SER Energieakkoord en het Gelders Energieakkoord. De provincie heeft zich de afgelopen jaren ingezet om alsnog de doelstellingen te behalen, en streeft naar een versnelling van de energietransitie.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De ontwikkeling van zonnepark De Hooge Bobbert levert een bijdrage aan de energietransitie en het behalen van de doelstellingen uit het Gelders Energieakkoord.

ZonneWIJzer

Het in opdracht van de provincie Gelderland en op initiatief van het Gelders Energieakkoord is de ZonneWIJzer opgesteld. De handreiking is geen vastgesteld beleid maar fungeert als richtinggevend document, voor de ontwikkeling van passende zonneparken binnen Gelderland. Er wordt zowel ingegaan op ecologische, landschappelijke en technische aspecten. Hiervoor wordt onderscheid gemaakt tussen de verschillende landschapstypen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied is gelegen in het landschapstype 'Kommen'. Dit zijn de lagergelegen gronden op enige afstand van de rivieren. Deze gebieden hebben een grootschalig karakter en zijn opgebouwd uit rechte, hoekige structuren. Hierin zijn de blokverkaveling, wegen, (dwars)dijken, sloten en weteringen structuurbepalend. De gronden bestaan voornamelijk uit gras- en hooilanden. Beplanting is voornamelijk te vinden langs wegen en bebouwingslinten of op relatief kleine schaal in de vorm van eendenkooien en andere populierenbosjes.

Voor grootschalige zonneparken binnen dit landschap zijn 'landschappelijke bouwstenen (2)' aangegeven. Grote zonneparken kunnen bijvoorbeeld nabij glastuinbouw worden ingepast. Voor een goede landschappelijke inpassing in de grootschaligheid van het landschap kan de oorspronkelijke maat van de kavel worden opgenomen in het ontwerp. Panelen krijgen een lage opstelling, worden georiënteerd in lijn met de verkaveling en het zonnepark sluit aan op bestaande structuren. In verband met weidevogels en de openheid worden deze parken tevens afgeschermd middels brede watergangen. Meekoppelkansen zijn het agrarisch medegebruik, recreatief medegebruik, de combinatie met waterberging.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

In het landschappelijk inrichtingsplan voor zonnepark De Hooge Bobbert geldt de grootschaligheid en openheid van het landschap als uitgangspunt. De plaatsing van de panelen volgt de structuur van de verkaveling en bestaande brede waterlopen worden behouden zodat de kavelstructuur herkenbaar blijft, en in het zuiden versterkt het natuurvriendelijke oevers. Langs de Vissert, aan de noordzijde van het zonnepark, wordt een brede strook ingericht met een kruidenrijke akkerrand. Er wordt een struinp pad met informatievoorzieningen gerealiseerd en beheer wordt uitgevoerd met schapen zodat het agrarische karakter van het perceel behouden blijft. Hiermee sluit het zonnepark aan op de Gelderse ZonneWIJzer.

3.3.2 Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

De Omgevingsvisie Gaaf Gelderland is door Provinciale Staten vastgesteld op 19 december 2018 en in werking getreden op 1 maart 2019.

In de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland is beleid opgenomen over de energietransitie. Het energievraagstuk is een wereldwijd vraagstuk. Het gaat aan niemand voorbij en raakt iedereen, ook in Gelderland. 'Oude' manieren van energie opwekken en gebruiken, hebben te veel negatieve effecten en passen niet meer. Nieuwe manieren zijn nodig. Het provinciale streven is dat Gelderland in 2050 volledig klimaatneutraal is. Het begin van verandering is er, maar het tempo en de kracht waarmee moeten flink omhoog, wil Gelderland in de toekomst schoon en gezond blijven. Er is geen tijd te verliezen.

In 2030 wil de provincie – als tussenstap – dan ook verder zijn dan landelijk is afgesproken. Forse ingrepen in de gebouwde omgeving zijn nodig om de overstap naar alternatieve, duurzame energiebronnen voor elkaar te krijgen. Om te beginnen, zet de provincie in op energiebesparing en het terugdringen van het energieverbruik door isolatie en efficiëntere toepassingen: in huizen en gebouwen, bij verkeer en vervoer, in de industrie, in de landbouw. Daarnaast zet de provincie in op duurzame opwekking. Wind, zon, biomassa, waterstof, geo- en aquathermie en waterkracht; ze zijn allemaal van belang en nodig. De provincie stimuleert de ontwikkeling en toepassing van nieuwe technologieën en pakt de kansen die dit biedt voor de werkgelegenheid, door de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt op dit vlak te versterken. Voor het opwekken, opslaan en transporteren van duurzame energie is veel ruimte nodig. Windturbines, zonneparken, warmtecentrales, (mest)vergisters en waterkrachtcentrales moeten een plek krijgen in het Gelderse landschap, wil de provincie de ambitie halen. In de bodem zoekt de provincie naar mogelijkheden voor het benutten van aardwarmte (geothermie). Dit raakt de leefomgeving van alle Gelderlanders en kan botsen met sterke Gelderse kwaliteiten – zoals de natuur, het rivierenlandschap met haar uiterwaarden, het zicht op het mooie erfgoed.

Tegelijkertijd ontbreekt het in de Gelderse steden vaak aan ruimte om duurzame alternatieven in te passen. De provincie ziet al veel, en steeds meer, energie-initiatieven van onderop komen: zonneparken, windmolens. Deze initiatieven wil de provincie verder ontwikkelen. Maar er is meer nodig: een gezamenlijke regionale aanpak. Samen met partners moet de provincie bepalen waar de noodzakelijke extra meters gemaakt kunnen worden en waar initiatieven zich niet en waar wel kunnen ontwikkelen en onder welke voorwaarden, bijvoorbeeld langs wegen of op vrijgekomen landbouwgronden. Niet zomaar en overal, maar met oog voor de kwaliteiten die Gelderland uniek maken. Hier zet de provincie zich in en pakt door, als dat nodig is.

De Gelderse provinciale ambitie is om klimaatneutraal te zijn in 2050. Dit wil de provincie bereiken door grootschalige besparing en opwekking uit verschillende duurzame bronnen van energie, zoals wind, zon, waterkracht, biomassa en bodemenergie. Verder stimuleert de provincie innovatie en het uitrollen van bewezen technieken. In 2030 55% broeikasgasreductie in Gelderland is het tussendoel.

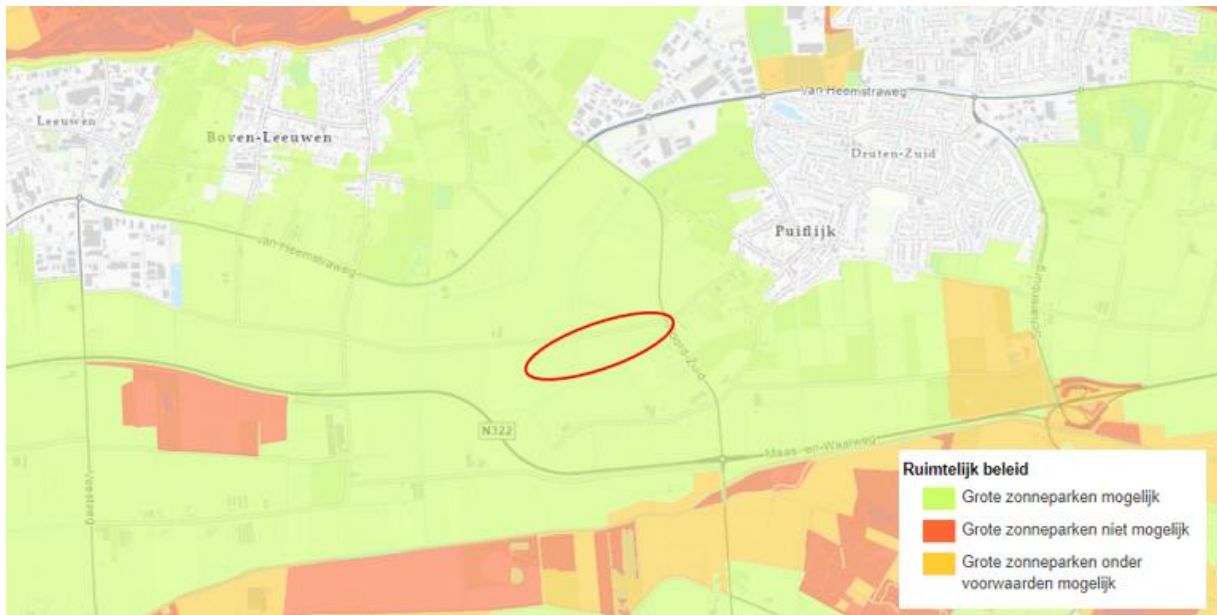
Ruimtelijk beleid - (on)Mogelijkheden grote zonnevelden

In de Omgevingsvisie Gelderland heeft de provincie zones aangewezen waar:

- Grote zonnevelden mogelijk zijn.
- Grote zonnevelden niet mogelijk zijn.
- Grote zonnevelden onder voorwaarden mogelijk zijn.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied behoort volledig tot de zone grote zonneparken mogelijk. Hiermee past de ontwikkeling van zonnepark Hooge Bobbert binnen het ruimtelijk beleid vanuit de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland.

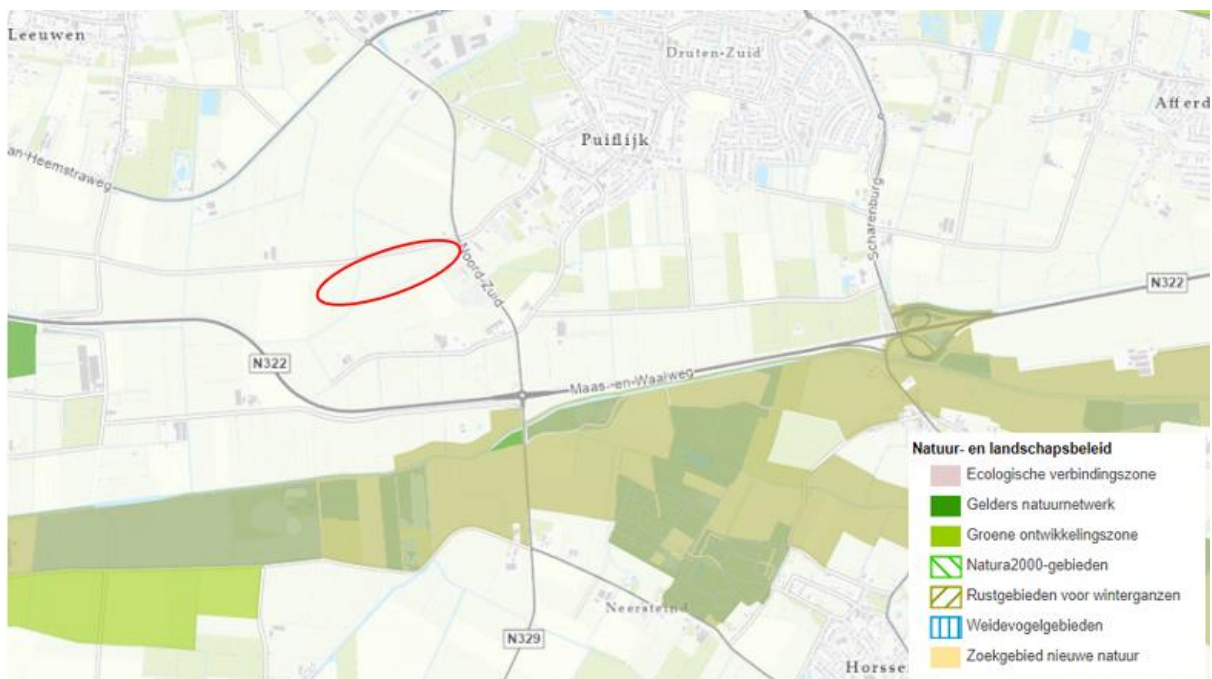
Afbeelding 10. Uitsnede kaart Ruimtelijk Beleid met (on)mogelijkheden zonneparken (bron: Omgevingsvisie Gaaf Gelderland).

Natuur- en landschapsbeleid

De provincie streeft naar een compact en hoogwaardig stelsel van onderling verbonden natuurgebieden en versterking en behoud van de landschapskwaliteit. Zij heeft deze gebieden in de Omgevingsvisie aangewezen op de themakaart Natuur- en landschapsbeleid.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Op afbeelding 11 is te zien dat het plangebied niet binnen de Groene Ontwikkelingszone, het Gelders Natuurnetwerk (GNN) of Natura 2000-gebied ligt.

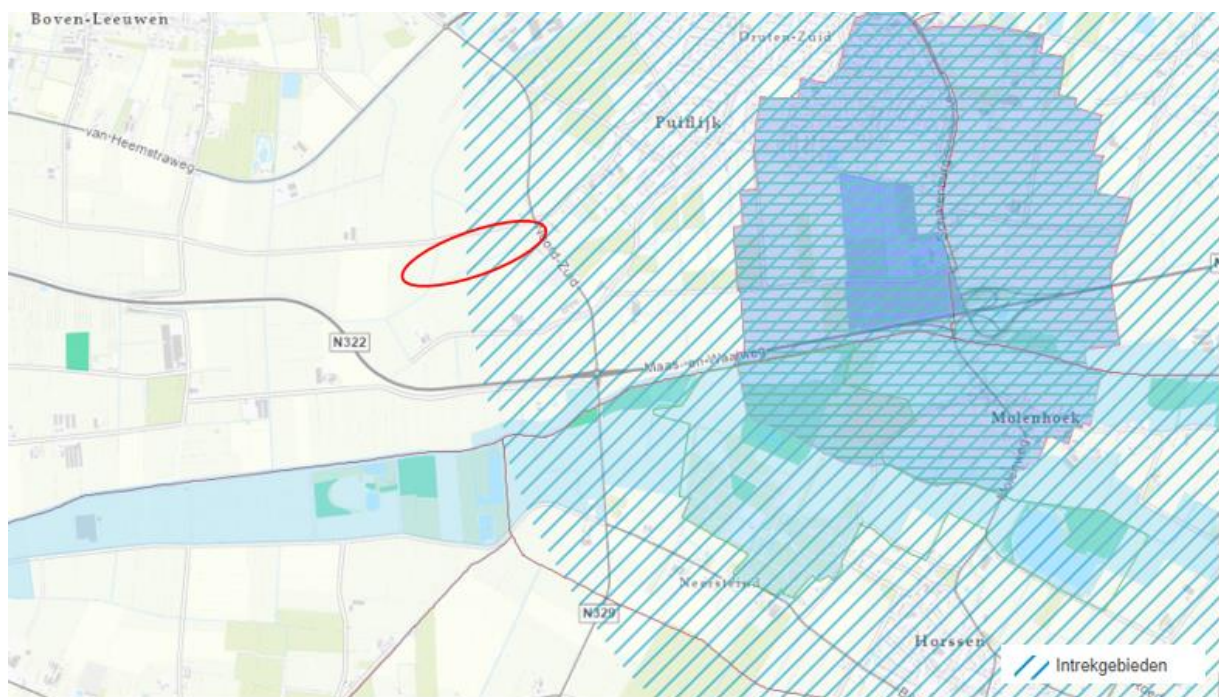
Afbeelding 11. Kaart Natuur- en landschapsbeleid (bron: Omgevingsvisie Gaaf Gelderland).

Water

Met betrekking tot het thema water richt de provincie zich op de instandhouding en ontwikkeling van een veerkrachtig en duurzaam water- en bodemsysteem. Het systeem bestaat uit oppervlaktewater, grondwater, bodem en ondergrond. Hierin wordt aangesloten bij de gestelde ambitie van de Europese Kaderrichtlijn Water. De richtlijn stelt dat het grond- en oppervlaktewater in Europa uiterlijk in het jaar 2027 ecologisch gezond en schoon moet zijn en er voldoende water is voor duurzaam gebruik. Met de Gelderse waterschappen en de landbouw geeft de provincie invulling aan het vasthouden van water in de bodem, het grondwater en de haarvaten van het watersysteem. Bescherming tegen overstromingen vindt primair plaats op basis van preventie, waar nodig aangevuld met maatregelen in de ruimtelijke ordening en evacuatie. Voor dit thema heeft de provincie op de themakaart Waterbeleid bepaalde zones aangewezen (afbeelding 12).

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied is gelegen binnen de zone 'intrekgebieden'. Hiervoor zijn geen specifieke regels opgenomen in de verordening. Tussen de panelen zijn openingen gehouden waardoor het regenwater zich onder de panelen in de bodem kan verspreiden.

Afbeelding 12. Kaart Waterbeleid (bron: Omgevingsvisie Gaaf Gelderland).

3.3.3 Omgevingsverordening Gelderland

De onderdelen uit de Omgevingsvisie zijn juridisch vastgelegd in de Omgevingsverordening. De Omgevingsverordening Gelderland is op 24 september 2014 vastgesteld door de Provinciale Staten van Gelderland. Op 31 maart 2021 zijn de meest recente wijzigingen vastgesteld. Vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving zijn opgenomen in de Omgevingsverordening. Het gaat hierbij om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, verkeer en bodem.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Met betrekking tot zonneparken zijn geen specifieke regels opgenomen in de Omgevingsverordening. De besluitvorming en uitvoering van het beleid rondom zonneparken is ondergebracht bij de gemeenten. De toetsing aan het gemeentelijk beleid is opgenomen in paragraaf 3.5. Hieruit blijkt dat de ontwikkeling van het zonnepark past binnen het gemeentelijk beleid.

3.3.4 Actualisatieplan 8 omgevingsverordening

Op 7 september 2021 hebben Gedeputeerde Staten het definitieve ontwerp van het actualisatieplan 8 van de omgevingsverordening vastgesteld. Dit actualisatieplan is opgesteld om te voldoen aan de vereisten uit de Omgevingswet. Met het actualisatieplan 8 worden verschillende beleidsinhoudelijke wijzigingen doorgevoerd, zodat de omgevingsverordening voldoet aan de Omgevingswet met één integrale set van regels voor de fysieke leefomgeving in de provincie Gelderland. Hierbij wordt het actualisatieplan opgedeeld in twee delen, namelijk wijzigingen die ingaan na een besluit van Provinciale Staten en wijzigingen die op de Omgevingswet moeten wachten. Ten aanzien van zonneparken in het buitengebied heeft de provincie een instructieregel opgenomen in de omgevingsverordening. Deze instructieregel hoeft niet te wachten op de Omgevingswet en zal na het besluit van Provinciale Staten in werking treden onder de huidige indeling van de omgevingsverordening. Wanneer de Omgevingswet in werking treedt zal deze instructieregel vallen onder de gewijzigde indeling. Hieronder is het artikel te vinden welke betrekking heeft op de gebieden of locaties voor zonneparken in de gewijzigde indeling van de omgevingsverordening onder de Omgevingswet. Na besluit van Provinciale Staten treedt onderstaand artikel in werking binnen de huidige indeling van de omgevingsverordening onder artikel 2.65a.

Artikel 5.74 (gebieden of locaties voor zonneparken)

Lid 1

Als een omgevingsplan zonneparken in het buitengebied mogelijk maakt, wordt met het oog op het belang van zorgvuldig ruimtegebruik rekening gehouden met:

- a. de bijdrage van zonne-energie aan de lokale energiebehoefte;*
- b. de mogelijkheden om binnen het stedelijk gebied en op daken van gebouwen in die behoefte te voorzien;*
- c. de gevolgen voor de ruimtelijke kwaliteit van gebieden of locaties waar zonneparken mogelijk zijn en de wijze waarop deze kwaliteit behouden of blijvend versterkt kan worden;*
- d. de samenhang met het omringende landschap;*
- e. de consequenties voor het elektriciteitsnet; en*
- f. het huidige grondgebruik.*

Lid 2

Het omgevingsplan verzekert een gebruikstermijn van maximaal 30 jaar en dat na beëindiging van het gebruik het zonnepark wordt verwijderd.

Lid 3

Het omgevingsplan bepaalt in welke mate de bij aanleg en gebruik van een zonnepark gerealiseerde versterking van de ruimtelijke kwaliteit na de verwijdering van dat zonnepark in stand wordt gehouden.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkeling, de realisatie van zonnepark de Hooge Bobbert, past binnen de regelgeving, ambities en doelstelling van de Provincie Gelderland. De regels voor het zorgvuldig ruimtegebruik van zonneparken in het buitengebied zijn hieronder nader toegelicht.

Lid 1. Zorgvuldig ruimtegebruik

- a. Het Rijk heeft in het klimaatakkoord van 2019 een centraal doel vastgesteld, namelijk het terugdringen van de uitstoot van broeikasgas in Nederland met 49% ten opzichte van 1990. In het energieakkoord is afgesproken dat in 2023 het aandeel hernieuwbare energieopwekking 16% dient te zijn. Gelderland heeft de ambitie in 2050 volledig energieneutraal zijn. In het Gelderse Energieakkoord is afgesproken dat in 2030 als tussenstap de CO₂ -uitstoot met 55% wordt verminderd ten opzichte van 1990. In RES 1.0 van de Regio Arnhem Nijmegen hebben deze doelstellingen een regionale doorvertaling gekregen. In de RES is een 'bod' gedaan voor de opwekking van 1,62 TWh aan duurzame energie, waarbij in de regionale zoekgebieden 0,93 TWh duurzame energie opgewekt moet worden doormiddel van

zonneparken en windturbines. Gemeente Druten wil, als onderdeel van RES-regio Arnhem Nijmegen, in 2040 al volledig energieneutraal zijn. Om dat doel te halen moet de duurzame energieproductie elk jaar gemiddeld met 17 TJ stijgen. De voorgenomen ontwikkeling draagt met een opgewekt vermogen van circa 14 MWp bij aan de lokale energiebehoefte. Daarnaast draagt het voorgenomen zonnepark ook bij aan de doelstellingen op nationaal, provinciaal en regionaal niveau.

- b. In de RES 1.0 van de regio Arnhem Nijmegen is berekend grote daken met zonnepalen 0,49 TWh aan opbrengst kunnen voorzien. Het totale 'bod' van de RES 1.0 is 1,62 TWh. Om die reden zet de RES 1.0 in op het opwekken van 0,93 TWh middels zonneparken en windturbines binnen de regionale zoekgebieden. Het voorgenomen zonnepark is gelegen binnen de regionale zoekgebieden en draagt met een opgewekt vermogen van circa 14 MWp bij aan de regionale doelstelling uit de RES 1.0.

Daarnaast heeft de gemeente Druten in samenwerking met de gemeente Wijchen de 'Visie op zonne-energie' opgesteld. Hierin geven beide gemeenten aan waar zij de opwekking van zonne-energie in de vorm van zonneparken mogelijk willen maken. De visie heeft betrekking op grootschalige zonneparken. Hierbij hanteren zij de zogenaamde 'zonneschijf'. Vanwege de netto-behoefte aan zonneparken komen ook grondgebonden opstellingen in het buitengebied in beeld. Voor dit gebied hanteert gemeente Druten een 'ja, mits' benadering en wil tot 2023 50 hectare (netto) aan zonneparken toestaan. Voorliggend zonnepark draagt met een nettoomvang van 6,45 hectare bij aan dit doel. Zie hiervoor tevens paragraaf 3.5.

- c. Het voorgenomen zonnepark past binnen de maat en schaal van het landschap. Om de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit van de directe omgeving en het landschap te waarborgen is een landschappelijke inpassingsplan opgesteld. Paragraaf 2.4 gaat in op de landschappelijke inpassing van zonnepark de Hooge Bobbert. Het landschappelijk inpassingsplan is tevens separaat bij voorliggende ruimtelijke onderbouwing bijgevoegd.
- d. Zie hiervoor tevens paragraaf 2.4 en het separate inrichtingsplan.
- e. Met netbeheerder Liander zijn afspraken gemaakt over de aansluiting op het net. Zie hiervoor paragraaf 2.3.3.
- f. De percelen worden op dit moment gebruikt voor agrarische doeleinden, waarbij de gronden intensief gebruikt en bemest worden. Met de realisatie van het zonnepark worden de gronden voor een periode van 25 jaar uit het regulier agrarisch gebruik genomen. Daarnaast worden binnen het zonnepark geen bestrijdingsmiddelen (pesticiden) en bemesting gebruikt. Dit komt ten goede van de kwaliteit van de percelen. Na afloop van de exploitatie van het zonnepark worden de percelen in oorspronkelijk staat hersteld, waardoor de gronden weer agrarisch in gebruik kunnen worden genomen.

Lid 2. Gebruikstermijn van maximaal 30 jaar

Voor de voorgenomen ontwikkeling wordt aanvraag gedaan voor een omgevingsvergunning met een termijn van 25 jaar. Contractueel is met de grondeigenaren afgesproken dat de percelen na afloop van de 25 jaar in oorspronkelijke staat worden hersteld.

Lid 3. Gerealiseerde versterking van de ruimtelijke kwaliteit

In overleg met de betrokken grondeigenaren zal bepaald worden welke gerealiseerde landschapselementen na afloop van het zonnepark behouden blijven. In het separate landschappelijk inrichtingsplan en de paragraaf 2.4 wordt nader ingegaan op de verschillende landschapselementen die bijdragen aan de versterking van de ruimtelijke kwaliteit.

3.3.5 Conclusie provinciaal beleid

Voorliggend plan is in lijn met de ambities en het beleid van de provincie Gelderland. Het plan is tevens voorgelegd aan de provincie Gelderland en deze hebben aangegeven dat deze ontwikkeling niet in strijd is met de provinciale verordening.

3.4 Regionaal beleid

3.4.1 RES 1.0 Arnhem Nijmegen

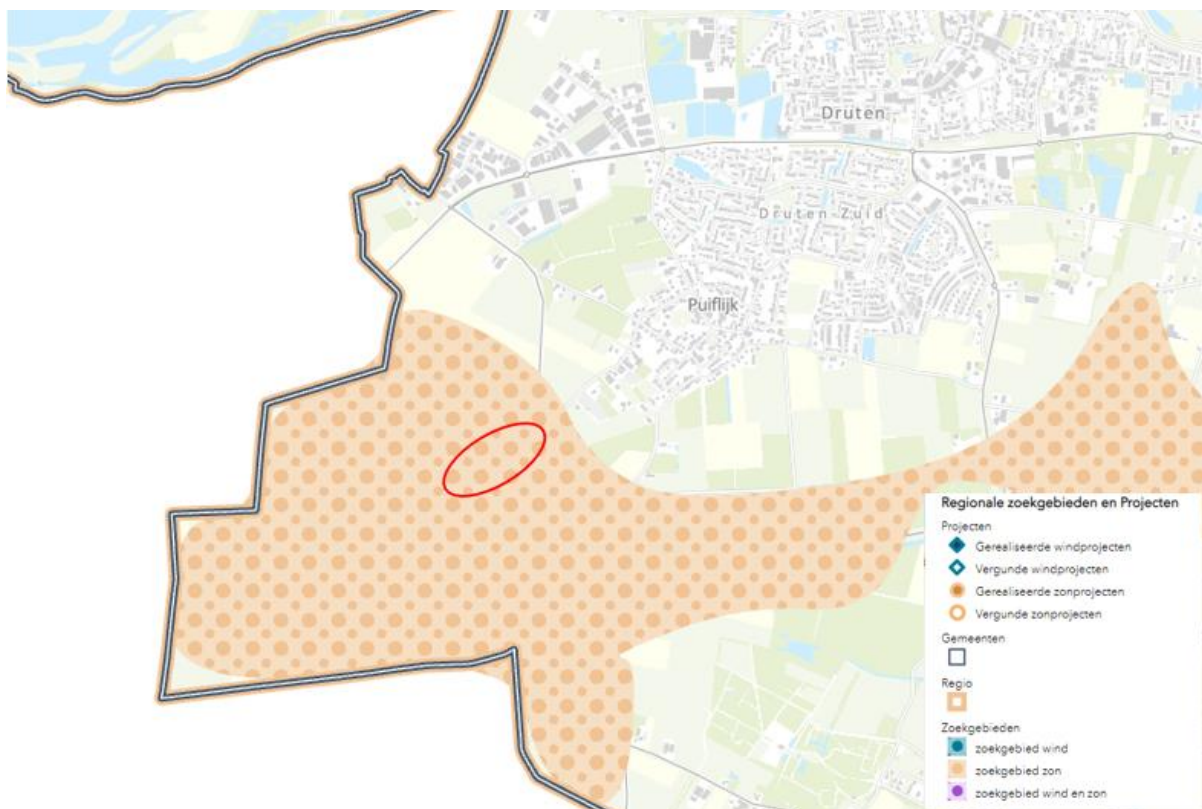
Met het Nationaal programma RES stuurt de Rijksoverheid aan op een regionale aanpak van de energietransitie. Het is de doorvertaling van het Parijs-akkoord en het Klimaatakkoord van het Rijk naar een regionale schaal. In het programma is Nederland onderverdeeld in 30 regio's, die samen bijdragen aan de opwekking van 35 TWh aan duurzaam opgewekte energie. Gemeenten, provincie, waterschap en andere stakeholders uit eenzelfde regio werken gezamenlijk aan het opstellen van één document met daarin de contouren van de strategie voor besparing, grootschalige opwek van duurzame energie en de warmtetransitie.

Gemeente Druten is aangesloten bij de Regionale Energiestrategie Arnhem Nijmegen (RESAN). Om tot de RES 1.0 te komen is een zorgvuldige afweging gedaan van meerdere factoren, zoals ruimtelijke kwaliteit, maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak, energieopbrengst, en koppelkansen. Ten aanzien van energieopwekking heeft de regio een 'bod' gedaan van 1,62 TWh. Echter voldoet dit bod nog niet aan de regionale ambitie voor 55% CO₂-reductie in 2030.

De regio ziet zon- en windenergie als belangrijkste alternatieven voor opwekking van duurzame energie. Het doel in het 'bod' van de RES 1.0 is om 0,49 TWh op te wekken met zonneprojecten op daken, 0,93 TWh aan zonne- en windenergie binnen regionale zoekgebieden en 0,20 TWh aan zonne- en windenergie buiten deze zoekgebieden. In de RES 1.0 wordt uitgegaan van een verhouding van 89% zon en 11% wind. De regio Arnhem Nijmegen heeft op de kaart 'Regionale zoekgebieden en Projecten' aangegeven welke gebieden geschikt kunnen zijn voor de grootschalige opwek van zonne- en windenergie. Bij dergelijke projecten stuurt de regio aan op ruimtelijke kwaliteit en samenhang met de omgeving. Koppeling wordt gezocht met regionale opgaven, koppeling met andere gebiedsopgaven en de benutting van lokale koppelkansen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Op de kaart 'Regionale zoekgebieden en Projecten' is het plangebied gelegen in een zoekgebied voor zon. Dit zonnepark, naast de N329, bestaat uit netto circa 6,45 hectare aan zonnepanelen met een opwekvermogen van circa 14 MWp (piek). Hiermee kunnen ruim 3000 huishoudens voorzien worden in hun elektriciteitsbehoefte. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan de energiedoelen uit de RES 1.0 om te komen tot een totaal bijdrage van 1,62 TWh aan opwekking van duurzame energie. Aangezien voorliggend plangebied gelegen is in een regionaal zoekgebied draagt het bij aan de opwekking van duurzame energie binnen de regionale zoekgebieden (0,93 TWh).

Afbeelding 13. Zoekgebieden opwekking zonne- en windenergie met daarin de ligging van het plangebied weergegeven (bron: RES Arnhem Nijmegen 1.0).

Voorkeursvolgorde zon

In de RES 1.0 is afgesproken dat grootschalige zonneparken mede moeten worden beoordeeld op de volgende punten:

- De mate van aantasting van karakteristieke kenmerken van het landschap;
- De samenhang met andere functies in het gebied, (zoals landbouw, biodiversiteit, cultuurhistorie);
- De landschappelijke samenhang;
- Dubbel ruimtegebruik.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Met de landschappelijke inpassing van zonnepark De Hooge Bobbert is rekening gehouden met de openheid en grootschaligheid van het landschap. De hoogte van de panelen en omzoming met struweel wordt beperkt om de openheid van het landschap te bewaken. De waterlopen in het plangebied blijven behouden en worden versterkt met natuurvriendelijke oevers en brede randen met bloemen en kruiden. De inrichting en beplanting van het zonnepark sluit aan bij de karakteristieken van het landschap. De panelen worden zo geplaatst dat dubbel ruimtegebruik in de vorm van begrazing met schapen mogelijk is. Zo blijft het plangebied haar agrarische karakter behouden. Hiermee past zonnepark de Hooge Bobbert in het voorkeursbeleid van de RES 1.0.

3.4.2 Conclusie regionaal beleid

Voorliggend plan past binnen de regionale ambities op het gebied van de energietransitie. Het plangebied is gelegen binnen een van de zoekgebieden voor grootschalige zonneprojecten. Met 14 MWp/jaar draagt het initiatief bij aan het regionale bod van 1,62 TWh. Daarnaast wordt invulling gegeven aan regionale en lokale gebiedsopgaven, zoals natuurontwikkeling.

3.5 Gemeentelijk beleid

3.5.1 Routekaart naar een energieneutraal Druten in 2040

De gemeente Druten heeft in op 25 oktober 2018 de 'Routekaart Energieneutraal Druten 2040' vastgesteld. In de routekaart heeft de gemeente het doel gesteld om in 2040 volledig energieneutraal te zijn. Dit betekent dat alle benodigde energie in de gemeente op een duurzame manier opgewekt worden. In 2017 bedroeg de totale energievraag in de gemeente 757 TJ. Om in 2040 energieneutraal te zijn worden grootse maatregelen getroffen voor de duurzame opwekking van energie en ten aanzien van energiebesparing (m.u.v. transport). De ingrepen bestaan onder meer uit het aardgasloos maken van woningen, beter isoleren en opwekking van duurzame energie met zonnepanelen. Om de doelen te behalen, zal de duurzame energieproductie elk jaar gemiddeld met 17 TJ moeten stijgen.

Voor het beoordelen van grootschalige initiatieven voor duurzame energie hanteert de gemeente de 'Gelderse Tien'. Deze tien principes zijn door de provincie Gelderland opgesteld voor de ontwikkeling van duurzame energie uit zon en wind.

Aansluitend op de Gelderse Tien heeft de gemeente de volgende eisen en wensen:

- De zonnepanelen volgen de vormen, verkavelingsstructuur en hoofdinrichting van het landschap;
- Het veld past in de maat en schaal van het landschap en past zich daar op aan;
- In het zonnepark moet ruimte over blijven voor vegetatie, idealiter levert de vegetatie een bijdrage aan biodiversiteit en habitat voor faunasoorten en insecten;
- Zicht op het zonnepark wordt afgeschermd met een afscheiding passend bij de karakteristieken van het landschap
- Het landschap en haar kenmerken blijven zichtbaar en beleefbaar
- Schitteringsoverlast voorkomen

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Voor het zonnepark is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld (zie separate bijlage) op basis van de karakteristieken en kwaliteiten van het landschap waarin het plangebied zich bevindt. Bij de inrichting van het zonnepark en de landschappelijke inpassing is rekening gehouden met de openheid en grootschaligheid van het landschap. De opstelling van de panelen volgt de verkavelingsstructuur. Het zonnepark wordt omzoomd met struweel en brede kruiden- en bloemrijke akkerranden, die een bijdrage leveren aan de biodiversiteit in het gebied en bijdragen aan de variatie van habitat voor fauna- en insectensoorten. Tevens zorgt de omzoming voor een afstand tot het zonnepark en het ontnemen van direct zicht op het zonnepark net als voorkomen van schitteringsoverlast. Door rekening te houden met de openheid van het landschap bij de inpassing van het zonnepark blijft het karakteristieke open landschap herkenbaar.

Hiermee sluit de ontwikkeling aan op de eisen en wensen vanuit de gemeente voor de ontwikkeling van grootschalige initiatieven voor duurzame energie.

3.5.2 Visie op zonne-energie Druten en Wijchen

In het beleidsdocument 'Visie op zonne-energie' van de gemeentes Druten en Wijchen geven de gemeentes aan waar zij de opwekking van zonne-energie in de vorm van zonneparken mogelijk willen maken. De visie heeft betrekking op grootschalige zonneparken. De gemeente Druten wil op dit moment ruimte bieden aan circa 50 hectare (netto) grondgebonden zonneparken.

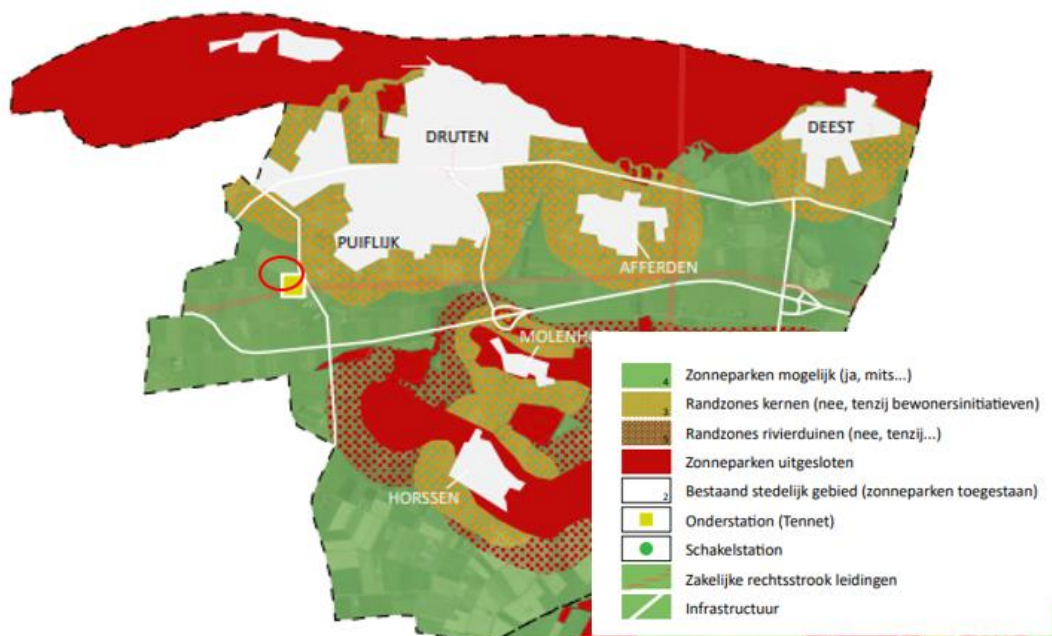
Zonneschijf

Om zonneparken toe te staan past de gemeente Druten het principe van uitnodigingsplanologie toe voor de ontwikkeling van zonne-energie initiatieven. Hierbij hanteren zij de zogenaamde 'zonneschijf', welke onderscheid maakt tussen vijf verschillende zones:

- Zone 1: Gebouwgebonden zonnepanelen (op daken en gevels);
- Zone 2: Grondgebonden zonnepanelen binnen bestaand stedelijk gebied;
- Zone 3: Grondgebonden zonnepanelen direct grenzend aan stedelijk gebied
- Zone 4: Grondgebonden zonnepanelen in het buitengebied
- Zone 5: Grondgebonden zonnepanelen nabij de rivierduinen

Daarbij hanteren de gemeentes een 'ja, mits'-beleid: zonneparken zijn in principe mogelijk, mits wordt voldaan aan de voorwaarden zoals geformuleerd in het uitnodigingskader. In het plan van aanpak moeten minimaal een omgevingsanalyse, landschappelijke analyse en een aanpak ten aanzien van participatie en financiële compensatie zijn opgenomen.

De zones uit de zonneschijf zijn vertaald naar een visiekaart, welke hieronder is weergegeven.

Afbeelding 14. Uitsnede visiekaart met het plangebied weergegeven.

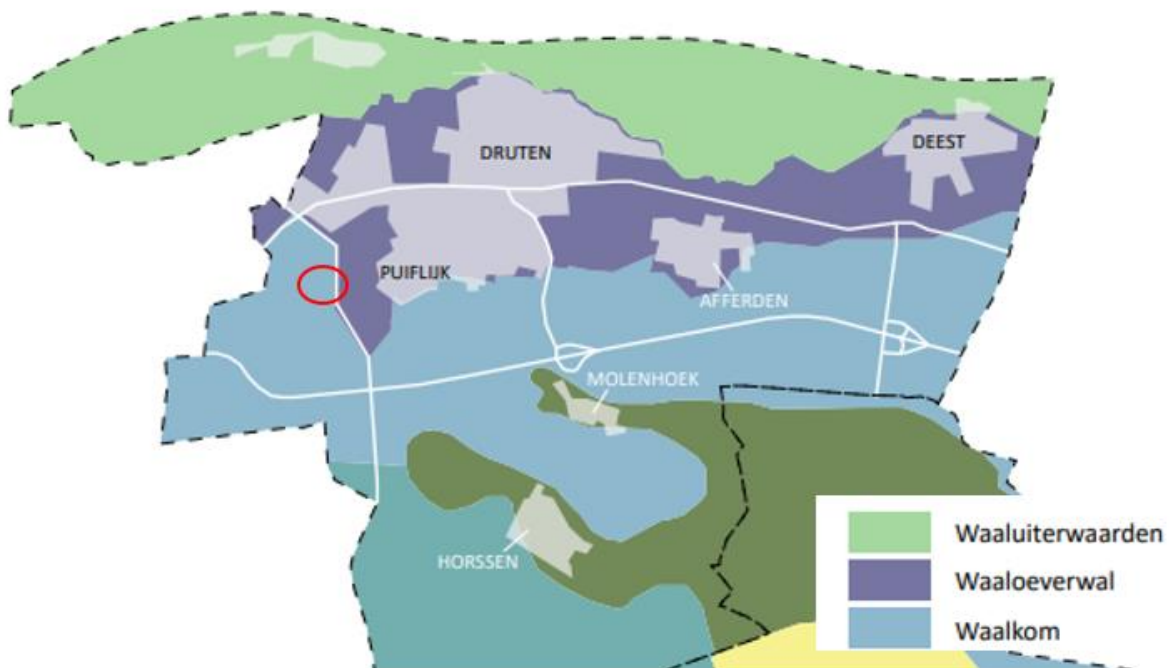
Het plangebied ligt in de zone 'Zonneparken mogelijk (ja-mits)' en ligt direct naast het onderstation van Liander. Voorwaarde voor initiatieven in deze zone (buitengebied) zijn:

- Passend in de maat en schaal van het landschapstype
- Doet geen afbreuk aan omgevingskenmerken- en kwaliteiten
- Goede landschappelijke inpassing
- Betrokkenheid en breed maatschappelijk draagvlak
- Rekening houdend met gevolgen op landbouwstructuur

De gemeente vindt het belangrijk dat zonneparken worden gerealiseerd die passen bij de maat en schaal van het landschap en kenmerken en kwaliteit van de omgeving. In het visiedocument wordt daarom onderscheid gemaakt tussen de verschillende landschapstypes.

Waalkommen

Het plangebied ligt in het type landschap 'Waalkom' (zie ook afbeelding 15). Het komgebied wordt gekenmerkt door een grote mate van openheid en grootschaligheid, rationele verkaveling, een rechthoekig karakter en grote kavels die haaks op de waterlopen in het gebied georiënteerd zijn.

Afbeelding 15. Uitsnede kaart landschappelijke opbouw, met daarin het plangebied weergegeven (bron: Visie op zonne-energie Druten en Wijchen).

Voor de landschappelijke inpassing binnen de Maas- en Waalkommen geldt als uitgangspunt dat alle zijden van een zonnepark landschappelijk worden ingepast. Mogelijke manieren om het zonnepark goed in te passen zijn bijvoorbeeld de aanleg van brede zones kruidenrij grasland of natuurvriendelijke oevers, knotbomen of bomenrijen met gebiedseigen soorten, gebiedseigen hagen, recreatieve routes, etc.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Voor het zonnepark is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld (zie separate bijlage) op basis van de kenmerken en kwaliteiten van het landschap. Zo is rekening gehouden met de openheid van het landschap door onder andere een lage paneelopstelling en lage omzoming van struweel en sluit de inrichting van het zonnepark aan bij de richting van het landschap en de verkaveling. De waterlopen worden behouden en benadrukt met bloem- en kruidenrijke randen. Hiermee past het zonnepark binnen het landschapstype 'Waalkom'. Daarnaast past het zonnepark met een netto-oppervlakte van 6,45 hectare binnen het doel om tot 2023 circa 50 hectare aan zonneparken te willen realiseren.

Uitnodigingskader

In het visiedocument heeft de gemeente een uitnodigingskader opgesteld voor de ontwikkeling van zonne-initiatieven (weergegeven in afbeelding 16).

RUIMTELIJK	JURIDISCH-PLANOLOGISCH	MAATSCHAPPELIJK
 Het landschap verandert. Wat willen we behouden en wat willen we (waar) ontwikkelen?	 De huidige bestemmingsplannen staan grootschalige energieproductie niet toe. Onder welke voorwaarden kunnen en willen we hier medewerking aan verlenen?	 Met energieproductie wordt geld verdiend. Op welke wijze komt de opbrengst ten goede aan het gebied?
VOORWAARDEN		
Het initiatief is gelegen in een gebied waar zonneparken zijn toegestaan (zie visiekaart; kaartbeeld 2.2) De landschappelijke structuur en het verkavelingspatroon blijven behouden Het initiatief sluit in maat en schaal aan bij de omgeving c.q. het landschapstype: - De oeverwallen: max. één kavel - Komgebieden: min. één kavel - De oude oeverwallen: min. één kavel Het initiatief voorziet in een landschappelijke inpassing (ontwikkeling landschap en groen) Een initiatief in het buitengebied (zone 5 van de zonneschijf) voorziet in een landschappelijke kwaliteitsverbetering De hoogte en vormgeving van grondgebonden panelen is afgestemd op de omgeving c.q. het landschapstype	De initiatiefnemer moet aantonen dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening Het initiatief leidt niet tot hinder door spiegeling / flikkering / weerkaatsing van zonlicht De hoogte van de constructies wordt in basis beperkt tot 2 meter conform het 'nee, tenzij'-principe Er worden afspraken gemaakt met de gemeente over de (eventuele) tijdelijkheid van een zonnepark Initiatiefnemers maken afspraken met de gemeente over de gehele levenscyclus van het initiatief (aanleg, onderhoud, beheer, afbraak en herinrichting van de locatie)	De initiatiefnemer betreft omwonenden en andere belanghebbenden vroegtijdig bij de planvorming De initiatiefnemer maakt inzichtelijk wat de betekenis is voor de agrarische structuur en het energienetwerk De initiatiefnemer dient voldoende mogelijkheden te bieden voor participatie/omgevingsfonds/energiecoöperatie
WENSEN		
Stimuleren biodiversiteit en dubbelgebruik Groenvoorzieningen langs recreatieve routes Realisatie van nieuwe routes	Zo veel mogelijk voorkomen van hinderlijke situaties (behoud woon- en leefklimaat)	Ruimhartige omwonendenregeling die planschadeprocedures kan voorkomen Ruimhartige grondvergoedingen

Afbeelding 16. Uitnodigingskader op hoofdlijnen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Bij het landschappelijk inpassingsplan (zie separate bijlage) is ook een beheercyclus opgenomen waarin wordt toegelicht hoe het zonnepark gedurende de exploitatiefase beheerd zal worden. Ook zijn in de ruimtelijke onderbouwing afspraken opgenomen over de looptijd van het zonnepark en het gebruik van het perceel na afloop van de levensduur van het zonnepark.

4 Waardentoets

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de impact van de ontwikkeling op de verschillende waarden beschreven. Hieronder vallen flora & fauna, archeologie, cultuurhistorie en water. Er wordt beschreven wat er is onderzocht en welke resultaten hieruit zijn gekomen. Vervolgens wordt hier een conclusie uit getrokken met betrekking tot de ontwikkeling.

4.2 Natuurwaarden

Eelerwoude heeft een toetsing van de voorgenomen ontwikkeling van het zonnepark aan de natuurwetgeving en het natuurbeleid (Wet natuurbescherming) uitgevoerd om duidelijk te maken hoe de ontwikkeling gerealiseerd kan worden binnen de kaders van de natuurbescherming. De rapportage van deze toetsing is als bijlage opgenomen. In de hiernavolgende paragrafen volgen de belangrijkste conclusies uit het onderzoek.

4.2.1 Soortenbescherming

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

De ontwikkeling zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van een aantal beschermde soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. De ingreep heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten omdat er sprake is van een tijdelijke en plaatselijke verstoring, er voldoende leefgebied aanwezig blijft en het relatief algemene soorten betreft.

Soorten waarvoor géén provinciale vrijstelling geldt

Met de volgende soorten en/of soortgroepen dient rekening te worden gehouden.

Vleermuizen

Mogelijk worden de omliggende sloten gebruikt als vliegroute. Deze sloten blijven behouden bij het realiseren van een zonnepark, derhalve is er geen sprake van een negatief effect op vleermuizen. Wel dient in de actieve periode voor vleermuizen gewerkt te worden gedurende daglicht: tussen zonsopkomst en zonsondergang. Afhankelijk van het weer is dit deze actieve periode van maart t/m november.

Broedvogels

Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of beschadigen, als ook op het wegnemen van nesten van vogels. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. In veel situaties kan dit voorkomen worden door versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Gedurende het broedseizoen zijn er mogelijk nesten aanwezig op of rondom het perceel van soorten als meekoet, wilde eend en graspieper. Het frezen van het perceel is alleen mogelijk binnen het broedseizoen indien één week alvorens de start van deze werkzaamheden een check is uitgevoerd. Deze check op broedvogels dient te worden uitgevoerd door een ter zake kundige en heeft mogelijk tot gevolg dat een gedeelte of alle werkzaamheden moeten worden uitgesteld. Het wordt hierom aangeraden om deze werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Algemene zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 een omschrijving opgenomen over de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat iedereen ‘voldoende zorg’ in acht neemt voor alle in het wild levende dieren en planten, dus ook niet-beschermden soorten, en hun directe leefomgeving. Dit is een algemene verantwoordelijkheid die voor iedereen geldt. Het betekent bijvoorbeeld dat er niet onnodig dieren en planten worden gedood, wanneer er redelijkerwijs een andere oplossing voor is, bijvoorbeeld de dieren te verplaatsen naar een ander gebied.

4.2.2 Gebiedsbescherming

Niet stikstof-gerelateerde effecten:

De aard van de voorgenomen werkzaamheden en ontwikkeling maken dat de effecten uitsluitend tot het plangebied of in de zeer directe zone eromheen beperkt blijven. Gezien de afstand tot de Natura 2000-gebieden, de invulling van de tussenliggende gebieden en de voorgenomen werkzaamheden is er geen sprake van mogelijk negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. Een toetsing op grond van de Wet natuurbescherming van niet stikstof-gerelateerde effecten wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Stikstof-gerelateerde effecten:

In de Wet Stikstofreductie en Natuurherstel welke op 1 juli 2021 in werking is getreden zijn tijdelijke stikstofdeposities voor bouwactiviteiten vrijgesteld van vergunningplicht. Een stikstofberekening voor de tijdelijke depositie die wordt veroorzaakt door sloop- en bouwwerkzaamheden is momenteel niet noodzakelijk. Daarnaast wordt de bouw van het zonnepark uitgevoerd met zo duurzaam mogelijke (indien mogelijk elektrisch) mobiele werktuigen. Het zonnepark is zelf geen inrichting, welke zorgt voor uitstoot van stikstof, waardoor een toetsing van de exploitatiefase niet aan de orde is.

4.2.3 Bescherming van houtopstanden

Er worden binnen het plangebied geen bomen gekapt. Een nadere toetsing van houtopstanden is daarom niet noodzakelijk.

4.2.4 Natuur Netwerk Nederland/Gelders Natuurnetwerk

Met de voorgenomen werkzaamheden worden derhalve geen negatieve effecten verwacht op de wezenlijke waarden en kenmerken van het GNN. Een toetsing aan het GNN-beleid wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

4.2.5 Uitvoerbaarheid

Mits rekening gehouden wordt met de voorgenoemde maatregelen en werkwijze is geen overtreding van de natuurwetten en natuurbeleid aan de orde. Vanuit de eisen van de natuurbescherming is het plan derhalve uitvoerbaar.

4.3 Archeologische waarden

In deze paragraaf wordt aangegeven hoe het cultureel erfgoed wordt beschermd in relatie tot de wettelijke bepalingen (Wet op de archeologische monumentenzorg).

De gemeente Druten beschermt de archeologische waarden in haar grondgebied door in de bestemmingsplannen dubbelbestemmingen op te nemen op locaties waar een archeologische (verwachtings)waarde aanwezig is. Het plangebied kent de dubbelbestemmingen ‘Waarde – Archeologie 3’, ‘Waarde – Archeologie 4’ en ‘Waarde – Archeologie 5’. De dubbelbestemming ‘Waarde – Archeologie 3’ is de bestemming met de hoogste archeologische waarden. Binnen deze dubbelbestemming is voor bodemingrepen

met een diepte van meer dan 0,5 meter archeologisch onderzoek benodigd, indien het te verstoren gebied een oppervlakte beslaat van 500 m² of meer. Daarnaast is een gebied direct ten westen van het plangebied op de archeologische monumentenkaart (AMK) als een archeologisch terrein met zeer hoge waarde aangegeven, zie ook afbeelding 17.

De zonnepanelen worden op tafels geplaatst, welke met dunne stalen palen in de grond verankerd worden. Graafwerkzaamheden of funderingen zijn hierbij niet aan de orde. Naast de tafels met panelen worden een aantal omvormers en parkeerplaatsen aangelegd, ten behoeve van het beheer en onderhoud van het zonnepark.

Afbeelding 17. Uitsnede kaartviewer Archeologische Monumenten (AMK 2014), met daarin het plangebied weergegeven.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

In het kader van de voorgenomen ontwikkeling, de realisatie van het zonnepark, is in juni 2021 door RAAP een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is separaat bij voorliggende ruimtelijke onderbouwing bijgevoegd. Op basis van de resultaten van het onderzoek blijkt dat in het plangebied (mogelijk) archeologische resten bedreigd worden door de voorgenomen bodemingrepen. De eventuele verstoring door de palen waarop de zonnepanelen worden geplaatst, wordt als verwaarloosbaar beschouwd.

Eventuele archeologische waarden kunnen met name verstoord worden ter plaatse van grotere bodemingrepen, zoals ter plaatse van de te graven poel(en), kabelsleuven, transformatorstations en mogelijk ter plaatse van de beoogde heggen, indien deze bodemingrepen dieper dan 30 cm reiken. Op plekken waar de werkzaamheden dieper reiken dan 30 cm zal voorafgaand de bouwwerkzaamheden vervolgonderzoek worden uitgevoerd. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan het graven van de kabelsleuven. Voorliggende aanpak is met de gemeente Druten afgestemd en zal als voorwaarde in de omgevingsvergunning worden opgenomen.

Tot slot blijft te allen tijde de archeologische meldingsplicht van kracht. Dit betekent dat wanneer bij werkzaamheden archeologische vondsten worden aangetroffen waarvan kan worden aangenomen dat dit archeologische waardevolle vondsten betreffen, dit gemeld wordt bij het bevoegd gezag.

4.4 Cultuurhistorische waarden

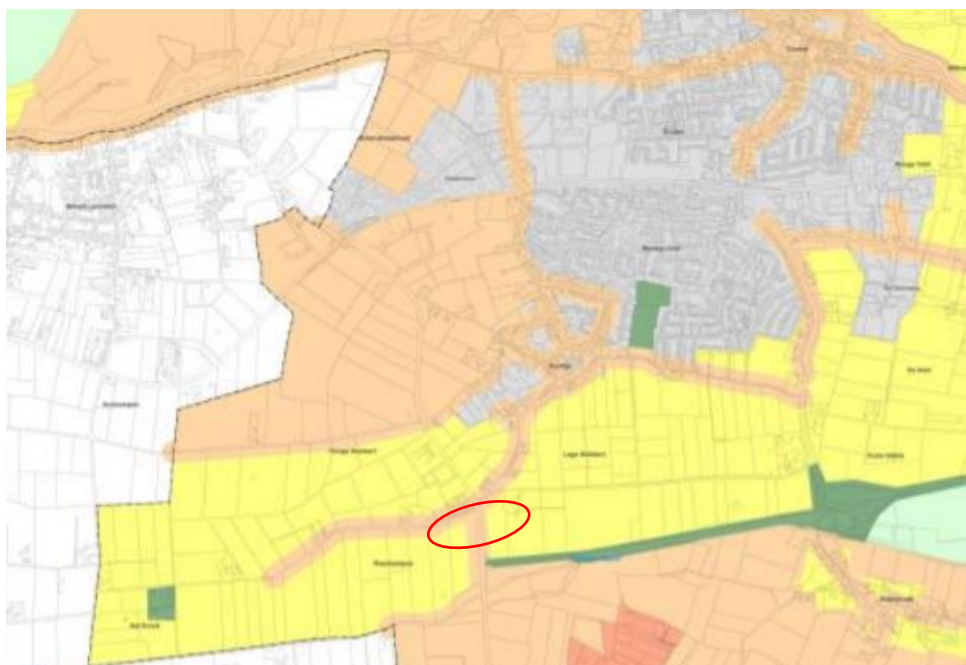
Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, ook cultuurhistorische waarden in het projectgebied worden meegewogen bij een afwijkingsbesluit in het kader van de Wro.

De gemeente Druten heeft in samenwerking met de gemeenten Beuningen, Wijchen en Heumen een gezamenlijke beleidsnota voor cultuurhistorie opgesteld, genaamd 'Samen in verscheidenheid' (2017). Met deze nota willen de gemeenten cultuurhistorie een meer volwaardige positie in de ruimtelijke ordening, toeristisch-recreatief beleid en erfgoededucatie geven. Het gebied waarin de vier gemeenten liggen kent rijke en gevarieerde cultuurhistorische waarden. Deze waarden zijn vertaald naar archeologische waarden- en verwachtingskaarten en cultuurhistorische waardenkaarten per gemeente.

Een uitsnede van de cultuurhistorische waardenkaart is te zien in afbeelding 18. Hierop is te zien dat het plangebied gedeeltelijk een hoge cultuurhistorische waarde kent, wat ook uit het bestemmingsplan volgt. Een ruimtelijke ontwikkeling mag niet leiden tot een onevenredige aantasting van de cultuurhistorische waarden.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Bij de landschappelijke inpassing en de inrichting van het zonnepark is rekening gehouden met de maat, schaal en richting van het landschap, net als de (open) karakteristieken van het landschapstype. De realisatie van het zonnepark leidt niet tot aantasting van de kavelstructuur. De bestaande waterlopen blijven behouden en worden benadrukt met brede bloem- en kruidenrijke randen en in het zuiden van het plangebied met natuurvriendelijke oevers. Na afloop van de levensduur van het zonnepark wordt deze afgebroken en opgeruimd en wordt de grond weer teruggebracht naar haar huidige (en historische) agrarische gebruik. Er zijn geen monumenten in het plangebied gelegen. Hiermee leidt de voorgenomen ontwikkeling niet tot onevenredige aantasting van de cultuurhistorische waarden in het plangebied en de omgeving.

Afbeelding 18. Uitsnede cultuurhistorische waardenkaart (bron: 3e periodieke herziening bestemmingsplan Druten). Geel geeft een middelhoge cultuurlandschappelijke verbeelding weer, lichtoranje een hoge waardering. De rode ovaal geeft de ligging van het plangebied weer.

4.5 Water

De toelichting van een omgevingsvergunning dient, conform artikel 3.1.6, lid 1 onder b van het Besluit ruimtelijke ordening, een beschrijving te bevatten van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding. In deze paragraaf wordt eerst ingegaan op het voor dit plan relevante waterbeleid. Vervolgens is de huidige en toekomstige waterhuishoudkundige situatie van het projectgebied beoordeeld.

Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kustwateren en grondwater. Streefdatum voor het bereiken van gewenste waterkwaliteit is 2015. Eventueel kan er, mits goed onderbouwd, uitstel (derogatie) verleend worden tot uiteindelijk 2027. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel) stroomgebied beheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende (deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

Rijksbeleid

Het Nationaal Waterplan 2016-2021 is op 10 december 2015 vastgesteld. Dit Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Het kabinet speelt proactief in op de verwachte klimaatveranderingen op lange termijn, om overstromingen te voorkomen. Binnen de planperiode gaan realistische maatregelen in uitvoering die een antwoord bieden op de opgaven voor de korte termijn en voldoende mogelijkheden openlaten om op langere termijn verdere stappen te zetten. Het kabinet sluit daarmee aan bij de resultaten van het Deltaprogramma. Met deze handelwijze is Nederland koploper en toonaangevend voorbeeld in de wereld. Met dit Nationaal Waterplan zet het kabinet een volgende ambitieuze stap in het robuust en toekomstgericht inrichten van ons watersysteem, gericht op een goede bescherming tegen overstromingen, het voorkomen van wateroverlast en droogte en het bereiken van een goede waterkwaliteit en een gezond ecosysteem als basis voor welzijn en welvaart.

Waterschap Rivierenland

Waterbeheerplan 2016-2021

Waterschap Rivierenland heeft het Waterbeheerplan 2016-2021 vastgesteld in 2015. In dit plan licht het waterschap de doelen en ambities voor deze periode. Daarnaast gaat de organisatie in op de aanpak van deze doelen en welke maatregelen nodig zijn om deze te behalen. De doelen voor de periode 2016-2021 zijn:

- Waterveiligheid, met als prioriteit de bescherming tegen hoogwater.
- Watersysteem, met als prioriteit voldoende en schoon water.
- Waterketen, met als prioriteit zuivering en inzameling van afvalwater.

Bij nieuwe ontwikkelingen streeft waterschap Rivierenland naar oplossingen die meerdere doelen dienen. Niet alleen doelen op gebied van water, maar ook andere doelen met raakvlakken. Het waterschap gaat hierbij gebiedsgericht te werk en werkt op basis van urgentie en omvang van deze opgaven. Relevant voor de voorgenomen ontwikkeling is dat het waterschap binnen het watersysteem zorgdraagt voor natte natuur. Het waterschap streeft naar watercondities die bijdrage aan de natuurdoelen van provincies, zodat de leefomgeving van flora- en fauna zich kan ontwikkelen in of rondom water. De doelstellingen vinden onder andere een concretere doorwerking in de beschikbare instrumenten van het waterschap: de Keur, Legger, stimuleringsmiddelen en communicatie.

Keur

De keur is een waterschapsverordening en omvat samen met de Waterwet alle gebods- en verbodsbepalingen met betrekking tot ingrepen of activiteiten die consequenties hebben voor de waterkwantiteit, waterkwaliteit en waterveiligheid. De keur is verder uitgewerkt beleids- en algemene regels.

Legger

De Keur verwijst in de gebods- en verbodsbepalingen volop naar de legger. De legger legt de status en afmetingen, behorende bij de regels van de Keur, vast in een overzichtskaart van het waterbeheersgebied. Op deze kaart zijn onder andere dijken, waterlopen en bijbehorende beschermingszones aangegeven.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De leggerkaart is geraadpleegd. Een uitsnede hiervan is weergegeven in afbeelding 19. Te midden van het plangebied loopt een A-waterloop, welke afbuigt richting het zuidwesten. In het zuiden wordt het plangebied tevens begrenst door een A-waterloop. In het noorden en oosten (langs de wegen Vissert en de Noord-Zuid) wordt het plangebied begrenst door twee C-waterlopen. In het plangebied bevinden zich verder nog twee B-waterlopen.

De verantwoordelijkheid van onderhoud van de B- en C-waterlopen ligt bij de aangrenzende grondeigenaren. Langs de A-waterlopen liggen beschermingszones. Deze dienen vrijgehouden te worden voor onderhoud en beheer aan watergangen.

In voorliggend plan worden deze onderhoud zones natuurvriendelijk ingericht met bloemrijke vegetaties en een natte natuurzone. Wel blijven deze zones bereikbaar voor het waterschap.

Afbeelding 19. Legger waterschap Rivierenland met daarin het plangebied weergegeven.

Digitale watertoets en afstemming met waterschap.

Op 21 oktober 2021 is de digitale watertoets uitgevoerd voor de voorgenomen ontwikkeling. De procedure in het kader van de watertoets is goed doorlopen, waaruit blijkt dat de zogenaamde normale procedure wordt doorlopen bij Waterschap Rivierenland. Een uitdraai van de digitale watertoets is separaat bijgevoegd.

Voorliggend plan wordt met het waterschap afgestemd. Daarnaast wordt met de landschappelijke inrichting rekening gehouden met de aanwezigheid van de A-watergang. Zie hiervoor paragraaf 2.4 en het separate landschappelijk inrichtingsplan.

5 Milieuaspecten

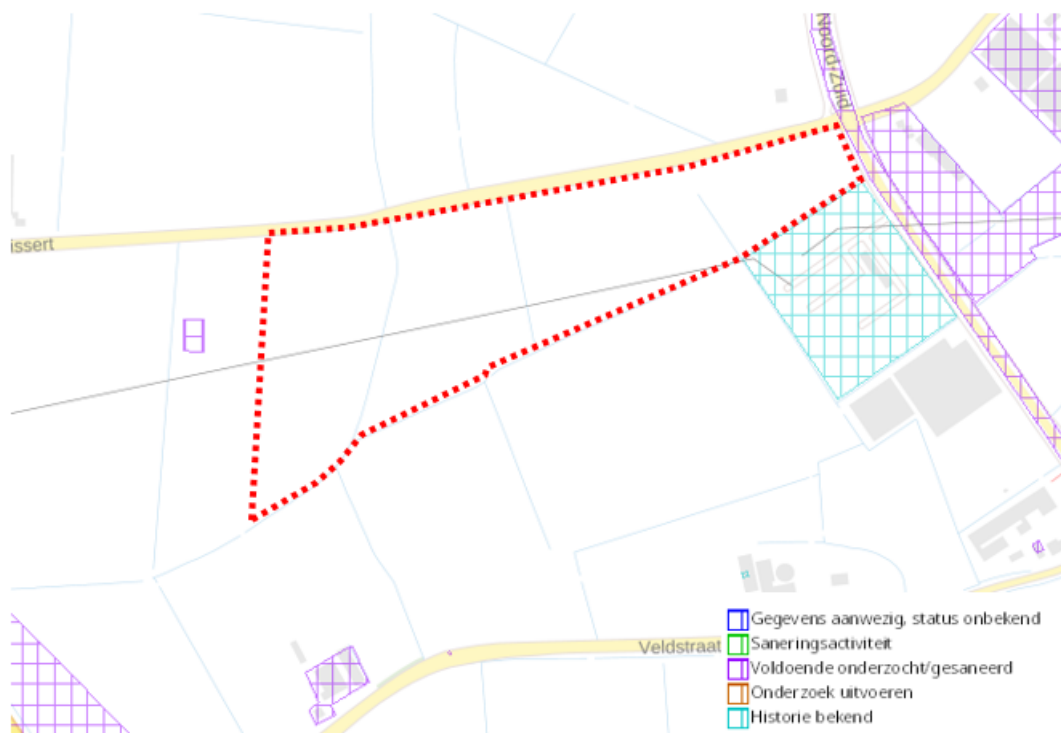
5.1 Inleiding

Nieuwe initiatieven hebben te maken met milieuaspecten. Een aantal van deze milieuaspecten zijn ruimtelijk relevant. In dit hoofdstuk wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- Bodem
- Geluid
- Luchtkwaliteit
- Externe veiligheid
- Bedrijven en milieuzonering
- Verkeer en parkeren
- Vormvrije m.e.r.-beoordeling
- Kabels en leidingen
- Lichtreflectie
- Elektromagnetische straling

5.2 Bodem

Sinds 1 januari 2008 is in het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk) vastgelegd hoe we in Nederland omgaan met het hergebruik van schone en licht verontreinigde grond en de bescherming van de bodem. Bij de verlening van een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan moet worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik.

Afbeelding 20. Uitsnede kaart bodemloket met het plangebied weergegeven (rode onderbroken contour). Bron: bodemloket.nl

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Om de bodemkwaliteit binnen het plangebied te bepalen is de kaart van het Bodemloket (bodemloket.nl) geraadpleegd. Op deze kaarten zijn gebieden aangewezen waar (mogelijk) sprake is geweest van bodemverontreiniging. Ook is informatie van uitgevoerde bodemonderzoeken te raadplegen. In afbeelding 20 is een uitsnede van de kaart van het bodemloket weergegeven. Hieruit blijkt dat er geen bodemverontreinigingen bekend zijn binnen het plangebied.

Ten westen van het plangebied, op het zelfde perceel als het voorgenomen zonnepark, is in 2015 wel een sterke verontreiniging geweest naar aanleiding van een uitgebrande auto. Ter plaatse van de verontreiniging is in juli 2015 een bodemsanering uitgevoerd, waarna alle verontreinigingen volledig zijn verwijderd. De afgegraven grond is daarna afgevuld met schone grond. Een zonnepark is verder op zichzelf geen gevoelige functie. Wat betreft het aspect bodem zijn er geen belemmeringen voor de voorgenomen ontwikkeling en is nader bodemonderzoek niet aan de orde.

5.3 Geluid

Voor de beoordeling van het onderdeel geluid moet in algemene zin aan de volgende drie punten worden voldaan:

- de normen uit de Wet geluidhinder worden in acht genomen;
- bedrijven in de omgeving worden niet in hun bedrijfsvoering belemmerd;
- op en rond het projectgebied blijft sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Wet geluidhinder

Per 1 januari 2007 is de gewijzigde Wet geluidhinder (Wgh) in werking getreden. Hierin staat dat inzichtelijk moet worden gemaakt welke geluidsbronnen in het gebied aanwezig zijn en wat de geluidsbelasting is voor woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen zoals onderwijsgebouwen, ziekenhuizen en verpleeghuizen. Op basis van de Wet geluidhinder (Wgh) zijn er drie geluidsbronnen waarmee bij nieuwe ruimtelijke plannen rekening gehouden dient te worden: wegverkeer-, railverkeer- en industrielawaai. Artikel 76 Wgh stelt dat bij ruimtelijke ontwikkelingen binnen een geluidzone de grenswaarden uit de Wgh in acht genomen moeten worden wat betreft de geluidsbelasting van de gevel van geluidsgevoelige bestemmingen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Een zonnepark is geen geluidgevoelige functie. Met de realisatie van het zonnepark worden ook geen geluidgevoelige functies aangebracht, waardoor het zonnepark zelf geen bescherming tegen geluidsoverlast vereist.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening worden de richtafstanden uit de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' aangehouden. Voor transformatorstations met een vermogen minder dan 10 MVA geldt een richtafstand van 30 meter voor geluid. Transformatorstations met een vermogen tot 100 MVA geldt een richtafstand van 50 meter. Binnen het zonnepark worden twee transformatoren van 6 MVA en inkoopstation geplaatst. De dichtstbijzijnde gevoelige (woon) bestemmingen zijn gelegen op meer dan 300 meter van het plangebied. De dichtstbijzijnde bedrijfswoning bevindt zich op 60 meter van de rand van het zonnepark, aan de overzijde van de weg Noord-Zuid. Hiermee wordt voldoende afstand tot de woningen gehouden, waardoor er geen sprake zal zijn van geluidshinder door de installaties in het zonnepark. Een goed woon- en leefklimaat voor het aspect geluid kan worden gegarandeerd.

Geluidsreflectie

Hierboven is aangegeven dat de installaties welke geluid produceren niet zorgen tot geluidshinder. Hieronder wordt ingegaan op het effect van het zonnepark op de reeds aanwezige geluidsbelasting. Hiervoor is de Noord-Zuid relevant. De Noord-Zuid betreft een 80 km/u-weg, waarlangs het projectgebied is gelegen. Onderstaande afbeelding geeft de geluidsbelasting van de Noord-Zuid weer (in Lden). Voorliggend zonnepark kan het geproduceerde geluid zowel blokkeren als verder dragen, afhankelijk van de oriëntatie en hellingshoek van de pv-panelen.

Vanwege de oriëntatie en hellingshoek van de panelen, wordt geluid omhoog gereflecteerd. Daarnaast wordt de geluidsbelasting van de Noord-Zuid gedempt doormiddel van de landschappelijke inpassing aan de oostzijde van het plangebied. Tevens zijn er geen geluidsgevoelige bestemmingen, zoals (burger)woningen, gelegen tussen de Noord-Zuid en het zonnepark. Geluidsgevoelige bestemmingen zijn verder gelegen van het zonnepark. De pv-panelen worden in rijen parallel aan elkaar geplaatst zodat de ene rij afschermend werkt ten opzichte van de achterliggende rij met panelen. Er zal dus vrijwel geen waarneembare geluidsreflectie voor de omgeving zijn.

Uit eerdere onderzoeken, waaronder een door Peutz uitgevoerd onderzoek³, is tevens gebleken dat de geluidsbelasting met maximaal 0,2 dB kan toenemen en dat dit als verwaarloosbaar wordt geacht. In het hierboven benoemde onderzoek was sprake van een zonnepark nabij een snelweg, terwijl voorliggende locatie uitgaat van de ligging naast een 80 km/u-weg. De geluidsbelasting van de Noord-Zuid is in relatie tot de snelweg een stuk lager. Voor wat betreft het aspect geluidreflectie wordt de voorgenomen ontwikkeling uitvoerbaar geacht.

Afbeelding 21. Geluid van wegverkeer in Lden (bron: Atlas Leefomgeving).

³ https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0296.BGBKampbroek5-VG01/b_NL.IMRO.0296.BGBKampbroek5-VG01_bd10.pdf

5.4 Luchtkwaliteit

Het wettelijk kader met betrekking tot de luchtkwaliteit is sinds 2007 vastgelegd in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (Wm) en in de algemene maatregel van bestuur: 'Niet in betekenende mate bijdragen' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM). Om te berekenen of de ontwikkeling met het aantal verkeersbewegingen een negatieve impact heeft op de luchtkwaliteit, is er een NIBM-tool ontwikkeld. In titel 5.2 van de Wm is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geregeld. In dit programma staat onder andere beschreven wanneer en hoe overschrijding van luchtkwaliteitsnormen moet worden aangepakt. In het programma wordt rekening gehouden met nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Ontwikkelingen die binnen het programma passen hoeven niet te worden getoetst aan de luchtkwaliteitsnormen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Op grond van de NIBM-tool is een ontwikkeling 'in betekende mate' bij een toename van het aantal verkeersbewegingen met ruim 800 per dag (met 5% aandeel vrachtverkeer). In de voorgenomen ontwikkeling wordt een zonnepark gerealiseerd. Dit leidt niet tot een sterke toename van het aantal verkeersbewegingen. Tijdens de bouwperiode neemt het aantal verkeersbewegingen tijdelijk toe, maar blijft ruimschoots onder de 800 per dag. Gedurende de exploitatiefase neemt het aantal verkeersbewegingen weer af en beperkt tot het beheer en onderhoud van het zonnepark. Hiermee leidt de ontwikkeling niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit én kan de ontwikkeling niet als 'niet in betekende mate' worden gezien. Op basis hiervan wordt gesteld dat nader onderzoek naar het aspect luchtkwaliteit niet noodzakelijk is.

5.5 Externe veiligheid

Externe veiligheid richt zich op het beheersen van risico's bij onder meer productie, opslag, transport en gebruik van gevaarlijke stoffen. Deze activiteiten leggen beperkingen op aan de omgeving. Door maatregelen kunnen de afstanden worden verkleind. Er wordt onderscheid gemaakt tussen plaatsgebonden risico en groepsrisico. Het groepsrisico heeft een oriënterende waarde, voor het plaatsgebonden risico geldt een grenswaarde voor kwetsbare objecten en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten. De grenswaarde mag niet worden overschreden.

Voor de oriënterende waarde en richtwaarde geldt dat afwijken alleen met een degelijke motivering is toegestaan. Het aspect externe veiligheid betreft het risico op een ongeval waarbij een gevaarlijke stof aanwezig is. Deze gevaarlijke stoffen kennen twee verschillende bronnen. Dit zijn de stationaire (chemische fabriek, lpg-tankstation) en de mobiele (tankwagens, gasleidingen) bronnen.

Er wordt getoetst aan de volgende wet- en regelgeving:

- Voor inrichtingen (bedrijven) wordt getoetst aan het besluit Externe veiligheid inrichtingen (BEVI) en de bijbehorende regeling;
- Voor transportroutes over weg, water en spoor wordt getoetst aan het Besluit externe veiligheid transportroutes (BEVT);
- Voor buisleidingen wordt getoetst aan het Besluit externe veiligheid buisleidingen (BEVB).

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Om te controleren of er in het plangebied of de nabijheid daarvan risicobronnen aanwezig zijn is de Risicokaart Nederland geraadpleegd. Een uitsnede van deze kaart is weergegeven in afbeelding 22. Hieruit blijkt dat er binnen het plangebied geen risicobronnen aanwezig zijn. Wel ligt er in het noorden direct aangrenzend aan het plangebied een ondergrondse buisleiding van de Gasunie (N-575-60). De gasleiding kent een vrijwaringszone van 30 meter, hier worden geen panelen geplaatst. Daarnaast is met overleg geweest met Gasunie over de

aanwezigheid van de gasleiding in relatie tot de voorgenomen plannen. Met de realisatie van het zonnepark zal voldaan worden aan de eisen en voorwaarden vanuit Gasunie. Voor de aanvang van de bouw van het zonnepark worden definitieve technische aspecten afgestemd met Gasunie. Tevens wordt Gasunie op de hoogte gehouden van het proces rondom de voorgenomen ontwikkeling.

Een zonnepark kent geen een verblijfsfunctie en de realisatie ervan leidt daarmee niet tot een toegenomen groepsrisico. Ook voor de hoogspanningsmast- en leidingen die het plangebied doorkruisen, geldt een vrijwaringszone waar geen panelen worden geplaatst. Voorliggend initiatief is bekend bij TenneT. Voor de bouw van het zonnepark vindt met TenneT verdere afstemming plaats. TenneT kent voorafgaand aan de bouw een tijdelijke toestemming toe van een jaar om de bouwwerkzaamheden te mogen uitvoeren. Daarnaast blijven de hoogspanningsmasten bereikbaar voor TenneT in geval van calamiteiten.

Een zonnepark kent geen veiligheidscontour. Wel wordt er met het zonnepark elektriciteit opgewekt en geleverd aan het netwerk. Om de panelen en installaties te beveiligen en in het kader van veiligheid voor de omgeving wordt het zonnepark afgesloten voor onbevoegden. Toegang tot het terrein voor beheer, onderhoud en calamiteiten wordt gefaciliteerd met een afgesloten poort. Met hulpdiensten, zoals de brandweer, worden afspraken gemaakt voor toegang in geval van nood. Binnen de landschappelijke inpassing wordt een hek geplaatst van maximaal 2 meter hoog met 20cm ruimte ter hoogte van het maaiveld om kleine zoogdieren te laten passeren. Daarnaast wordt het zonnepark geaard en worden elektriciteitskabels ondergronds aangelegd.

Afbeelding 22. Uitsnede risicokaart Nederland met daarin het plangebied weergegeven (witte contour).

5.6 Bedrijven en milieuzonering

In zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid is het behouden en bevorderen van een goede kwaliteit van het leefmilieu een belangrijke doelstelling. Milieuzonering is hiervoor een belangrijk instrument. Milieuzonering betreft het aanbrengen van voldoende ruimtelijke scheiding tussen enerzijds milieubelastende bedrijven of inrichtingen, en anderzijds milieugevoelige functies zoals wonen en recreëren. Meestal bestaat deze ruimtelijke scheiding uit het houden van een bepaalde afstand tussen deze milieubelastende en milieugevoelige functies. De grootte van de onderlinge afstand is afhankelijk van de mate van milieubelasting: een hogere belasting leidt tot een grotere afstand tussen de verschillende functies.

Milieuzonering heeft twee doelen:

- Het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- Het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt in eerste instantie doorgaans de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd, waarin richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar zijn opgenomen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Voor de benodigde technische installaties wordt een richtafstand voor geluid aangehouden van 30 meter. De dichtstbijzijnde bedrijfswoning ligt op ruim 60 meter van de rand van het zonnepark (overzijde Noord-Zuid). Hiermee wordt voldaan aan de richtafstand. Het aspect milieuzonering levert geen belemmeringen op voor de ontwikkeling

5.7 Verkeer en parkeren

De realisatie van zonnepark de Hooge Bobbert leidt niet tot een significante toename in verkeer. Enkel gedurende de aanleg- en ontmantelingsfase zal er tijdelijk een toename zijn van het aantal verkeersbewegingen. Tijdens de looptijd van het zonnepark beperkt het extra verkeer zich tot het beheer en onderhoud van het zonnepark. Dit beperkt zich tot een aantal keer per jaar. Het zonnepark wordt omsloten via de bestaande dammen die de percelen van het plangebied verbinden met de weg Vissert. Binnen het plangebied is voldoende ruimte om te parkeren ten tijde van onderhoud. Bij het informatiebord zal ruimte zijn om een auto langs de kant van de weg te zetten. Deze (parkeer) ruimte blijft onverhard en maakt geen deel uit van het plangebied.

5.8 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Op 1 april 2011 is het gewijzigde Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Een belangrijke wijziging betreft het indicatief maken van de drempelwaarden in onderdeel D (betreft de m.e.r.-beoordeling) van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. Concreet betekent dit dat het bevoegd gezag zich er nog steeds van moet vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben, ook wel genoemd de 'vergewisplicht'. Het komt erop neer dat voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteiten die voorkomen op de D-lijst, deze aangeeft of er voor activiteiten en projecten beoordeeld moet worden of er een

m.e.r. gemaakt moet worden. Voor projecten of activiteiten die beneden de drempelwaarden vallen moet een toets worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r. beoordeling noodzakelijk;

- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor m.e.r..

De toetsing in het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te geschieden aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. In deze bijlage staan drie hoofdcriteria centraal:

- de kenmerken van het project;
- de plaats van het project;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

Het project maakt een (tijdelijke) functiewijziging naar een zonnepark mogelijk. Dergelijke ontwikkelingen zijn geen onderdeel van de D-lijst van het Besluit m.e.r. Een m.e.r.-beoordeling of vormvrije m.e.r. is niet benodigd voor het voorgenomen plan. Uit jurisprudentie is gebleken dat een zonnepark niet kan worden aangemerkt als een 'industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water' (cat. D 22.1), omdat een zonnepark geen thermische (verbrandings-)installatie betreft. In een zonnepark wordt immers geen thermische energie opgewekt of gebruikt voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water, maar wordt stralingsenergie (zonlicht) rechtstreeks omgezet in elektrische energie. Daarnaast is uit diezelfde uitspraak gebleken dat een zonnepark evenmin kan worden aangemerkt als een 'stedelijk ontwikkelingsproject' (cat. D 11.2). Bij een stedelijk ontwikkelingsproject kan het gaan om bouwprojecten als woningen, parkeerterreinen, bioscopen, theaters, sportcentra, kantoorgebouwen en dergelijke of een combinatie daarvan. Een zonnepark kan naar het oordeel van de Afdeling niet gelijk worden gesteld met dergelijke ontwikkelingen. Daarbij acht de Afdeling van belang dat de gevolgen voor het milieu van een zonnepark in de kern beperkt zijn tot visuele hinder en landschappelijke aantasting. Om dit te voorkomen is een Landschappelijk inpassingsplan opgesteld door Eelerwoude (nadere toelichting in paragraaf 2.3). Een uitwerking van de milieuaspecten zijn in hoofdstukken 4 en 5 (dit hoofdstuk) te vinden. Daaruit blijkt dat het zonnepark geen milieugevolgen of hinder veroorzaakt voor de omgeving. Het zonnepark wordt aangelegd met respect voor de bodem en door de open cultuur is hier geen schade te verwachten. De constructie wordt zodanig aangelegd dat er geen schade ontstaat en het systeem makkelijk demontabel is. De locatie is onderzocht op het gebied van aanwezige ecologische waarden. Met deze ruimtelijke onderbouwing wordt dus al grotendeels voldaan aan de eisen vanuit de m.e.r.-beoordeling.

Voor de volledigheid verwijzen wij ook naar de uitspraak van de rechtbank Overijssel van 19 september 2018 en zaaknummer 18_689, waarin bevestigd wordt dat een vergelijkbaar project niet valt binnen de categorie D van het Besluit m.e.r. en er geen beoordeling nodig is. Deze uitspraak is op 14 augustus 2019 bevestigd door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State en na te zien onder het zaaknummer 2019:2770.

De conclusie is dat er geen belangrijke nadelige gevolgen zijn voor het milieu. Een nadere analyse in de vorm van een aanmeldnotitie voor een vormvrije m.e.r.-beoordeling is vanwege het ontbreken van de activiteit in de D-lijst van het Besluit m.e.r. niet noodzakelijk.

5.9 Lichtreflectie

Het zonnepark bestaat onder andere uit de realisatie van pv-panelen, welke het zonlicht opvangen. Hierdoor is het mogelijk dat het zonlicht zorgt voor schittering van de pv-panelen. Indien er sprake is van schittering door de pv-panelen, dan is dat op moment dat de zonnestralen zo erg reflecteren op de pv-panelen, dat de lichtweerkaatsing in het oog waargenomen kan worden. Voor de lichtweerkaatsing zijn twee soorten licht, welke gereflecteerd kunnen worden. Dit betreffen direct licht en diffuus licht. Direct licht wordt al meest hinderlijk ervaren, doordat direct bestaat uit zonlicht welke niet weerkaatst of afgebogen wordt. Bij reflecties van direct licht kan de schittering, ondanks de beperkte kans, in een uiterst geval zorgen voor verblinding. Diffuus licht is licht dat is verstrooid, doordat het bijvoorbeeld door wolken heen schijnt. Het licht komt hierbij niet uit één plek. Verblinding door diffuus licht is zeer onwaarschijnlijk.

Het licht dat weerkaats wordt heeft altijd dezelfde uitgaande hoek als ingaande hoek (zie afbeelding 23). Hierdoor zijn factoren, zoals hoogte, oriëntatie en de hellingshoek van de pv-panelen van belang voor de lichtweerkaatsing. Daarnaast zijn ook de locatie van de waarnemer en de hoogte en hoek van de zon relevant voor de lichtweerkaatsing.

Afbeelding 23. Reflectie van zonlicht, waarbij de inkomende hoek gelijk is aan de uitgaande hoek.

In het zonnepark worden pv-panelen van de modernste generatie toegepast. Deze zijn zwart of doorzichtig van kleur en voorzien van anti-reflectie coating die het licht grotendeels absorbeert. Zodoende ontstaat er geen hinderlijke schittering als gevolg van lichtweerkaatsing op de panelen. De panelen hebben een vlakke ligging met een kleine hellingshoek, waardoor enige restschittering/glinstering bijna tot geen overlast leidt. Daarnaast wordt het plangebied omzoomd met een losse struweelhaag, waardoor het zicht (en daarmee ook mogelijke hinder van reflectie) wordt weggenomen.

Door de initiatiefnemer is een separate notitie opgesteld ten aanzien van lichtreflectie, welke is bijgevoegd bij voorliggende ruimtelijke onderbouwing. Doordat de panelen op maximaal 1,6 meter hoog worden geplaatst met een kleine hellingshoek en mede vanwege de landschappelijke inpassing van het zonnepark is bijna tot geen reflectie zichtbaar voor een waarnemer op hoogte van het maaiveld. Daarnaast zal er geen hinder ondervonden worden in de omringende woningen of omringende wegen. Hiermee vormt het aspect lichtreflectie geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

5.10 Elektromagnetische straling

Omvormers en transformatoren veroorzaken extreem laagfrequente elektromagnetische velden (ELF). Ten aanzien van elektromagnetische straling bij hoogspanningsmasten hanteert de overheid een voorzorgsprincipe waarbij een grens wordt aangehouden van 0,4 micro Tesla (μT). Dit voorzorgsprincipe dient daarmee ook gehanteerd te worden bij de ontwikkeling van een zonnepark, door de afstand van een zonnepark tot woningen en andere gevoelige bestemmingen zodanig te laten zijn dat de magnetische veldsterkte bij de gevoelige bestemmingen niet boven de advieswaarde van 0,4 μT komt.

In het RIVM 'Verkenning van extreem-laagfrequente (ELF) magnetische velden bij verschillende bronnen' (RIVM-rapport 609300011/2009) wordt aandacht besteed aan elektromagnetische velden als gevolg van de aanwezigheid van transformatorstations. Hoe groter de afstand tot de bron, hoe meer de sterkte van de velden afneemt. Op een afstand van maximaal 7 meter van de onderzochte transformatorstations werd een straling van 0,4 μ T gemeten. De woningen rondom het plangebied staan op geruime afstand van het zonnepark, waarmee kan worden aangenomen dat elektromagnetische straling geen gezondheidsrisico vormt en dus niet leidt tot een belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

5.11 Conclusie

In dit hoofdstuk zijn alle relevante milieuaspecten beschreven. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling geen milieubelemmeringen met zich meebrengt.

6 Uitvoerbaarheid

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de ruimtelijke, maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid van het voorgenomen plan omschreven.

6.2 Ruimtelijke uitvoerbaarheid

In de voorgaande hoofdstukken is omschreven op welke manier het voorgenomen plan past binnen het relevante gemeente-, regionale en landelijke overheidsbeleid. Ook is het plan getoetst aan de verschillende waarden en milieuaspecten. Hieruit is gebleken dat er voor de uitvoering van het project geen ruimtelijke en milieukundige belemmeringen zijn. Op dit aspect is het project dan ook uitvoerbaar.

6.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.3.1 Omgevingsproces

Sunvest betreft vanaf het begin de omgeving en belanghebbende organisaties om deze om feedback te vragen. Het omgevingsproces wordt in paragraaf 2.3.7 en het separaat bijgevoegde participatieplan (bijlage 2) toegelicht.

6.3.2 Vooroverleg

Voorliggend plan voor de gewenste ontwikkeling wordt door de gemeente ter overleg toegestuurd aan de provincie Gelderland, de veiligheidsregio en het waterschap Rivierenland.

6.3.3 Zienswijzen

De ontwerp omgevingsvergunning wordt voor de duur van zes weken ter inzage gelegd. Na deze termijn wordt het resultaat van de terinzagelegging in deze ruimtelijke onderbouwing weergegeven.

6.4 Economische uitvoerbaarheid

6.4.1 Kostenverhaal gemeente

De kosten die de gemeente maakt voor haar organisatie en behandelen van de vergunningaanvraag worden verhaald via de leges.

6.4.2 Financiering zonnepark

De realisatie van zonnepark Hooge Bobbert doet Sunvest voor eigen rekening en risico. Hierbij is het wel noodzakelijk dat het zonnepark in de nabijheid wordt aangesloten op het net. Hiertoe heeft afstemming plaatsgevonden en zal verdere afstemming noodzakelijk zijn. Ook is er met de huidige energiemarkt SDE++ subsidie noodzakelijk, die kan worden aangevraagd nadat een omgevingsvergunning voor de realisatie van het zonnepark is verleend.

6.5 Conclusie

Gezien het vorenstaande wordt de voorgenomen ontwikkeling ruimtelijk, maatschappelijk en economisch uitvoerbaar geacht.

Bijlagen

Landschappelijke inpassingsplan de Hooge Bobbert
Procesparticipatieplan
Financieel participatieplan
Archeologisch bureauonderzoek de Hooge Bobbert
Toetsing Wet natuurbescherming
Stikstofberekeningen
Notitie lichtreflectie

www.eelerwoude.nl